

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag. — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark.. vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55 030

Nr. 26 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 1. Juli 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Za obstoj Evrope

Vom Kampf an der Orne-Mündung
(Normandie)

PK-Kriegsber. Siedel (Sch.).

Koaliciona sovražnikov Evrope prinaša samo moralno in gmočno ponizanje našega kontinenta in njegove stare, večtisočletne kulture - Evropski narodi odklanjajo izvenkontinentalno varuštvo - Prebudila se je nova zavest evropske povezanosti

V zadnjih letih so na sovražni strani objavili celo vrsto načrtov glede Evrope za slučaj »zavezniške zmage«. V vseh teh načrtih — bodisi privatnih ali samo poluradnih — je bilo nanizanih toliko gorostasnosti, da se je človek nujno moral povprašati, ali morda duševni očetje vseh teh načrtov le niso prikrnjeni. V teh načrtih se govori na primer glede iztrebljenja Nemcev tako, kakor da bi šlo za pokončevanje kakih rastlinskih ali živalskih škodljivcev. Tisti, ki so v svojih možganih rodili tako satanske naklepe, se niti najmanj niso sramovali podpisovanja tako nečloveških dokumentov. Anglo-Amerikanci so v teh prizadevanjih pridno konkurirali z boljševiki, katerim je stara Evropa s svojo veliko kulturo in civilizacijo itak najbolj v napotje. V takih skupnih stremiljenjih po uničenju Evrope so se torej srečali Anglosasi in boljševiki, plutokratje in Stalinovi hlapci. Evropa jim smrdi, zato jo je treba po njihovem izprijenem mišljenju uničiti. Boljševiški žid Ilja Ehrenburg je v to svrhu spisal posebno knjigo, v kateri propagira uničenje evropskih mest, muzejev, knjižnic, cerkva, gledališč itd. S staropisemskim sovraštvom za-

hteva to židovsko človeče uničenje vseh tistih kulturnih tekovin, ki so jih poleg Nemcev zbirali tudi ostali evropski kulturni narodi celih dvatisoč let. Kar je propagiral boljševik Ehrenburg, so hoteli izvrševati Anglosasi kot pravi in uslužni Stalinovi hlapci. S svojimi bombniki rušijo po Evropi vse tisto, kar je označil Ehrenburg kot bodoče razvaline. V strastni želji po uničevanju sta se torej združila plutokracija in boljševizem. Njun element je uničevanje. Objekt tega uničevanja naj bi bila naše Evropa.

Značilno za presojo anglo-ameriško-sovjetske ofenzive proti Evropi in njenim narodom je dejstvo, da prihajajo nosilci tega pohoda iz področij naše oble, kjer sploh nimajo pokazati nikakih kulturnih tekovin. Ameriška prerija in azijska stepa sta se našli v skupni zamisli uničenja vsega tistega, česar sami nimata. V Evropi ljubimo naše stare katedrale, gradove in slične zgodovinske stavbe, ker diha slednji kamen tisti smisel za večno lepoto, ki so ga čutili stavbeniki in kiparji pred mnogimi stoletji. Amerikanec in boljševik sploh nimata nikakega odnosa do zgodovine na področju stavbarstva in drugih umetnosti. Amerikanec se klanja svojim neokusnim nebotičnikom, ki jih smatra kot višek vse stavbinske umetnosti, boljševiki pa so v svoji mržnji do vsega, kar je lepo, nameravali zgraditi svoj babilonski stolp v Moskvi v zasmeh vsem umetniškim slogom.

Mržnja napram Evropi je torej tisto, kar združuje Anglosase in boljševike. Ker je prevzela Nemčija vodstvo Evrope, velja ta njihova mržnja seveda v prvi vrsti Nemčiji. Da v sovražnem taboru nočejo evropskega edinstva, je bilo že v neštetih primerih dokazano. Ko so Nemci nedavno tega ujeli pravnika velikega raziskovalca Afrike. Livingstone-a, v uniformi ameriškega padalca, se je izkazalo, da je bil dijak neke ameriške univerze. Na vprašanje, kaj mu je znanega o tej Evropi, ki jo je imel bombardirati, je dejal, da je Evropa »kup držav z zelo težavno, komplicirano zgodovino«. To je vse, kar je vedel ta ne ravno naidebni Amerikanec o našem starem, častitljivem kontinentu. S tega vidika jim res ni težko bombardirati naša zgodovinska mesta z gotskimi katedralami in renesančnimi palačami. Ker jim primanjkuje tudi sleherni spoštovanje do zgodovine, ropajo Anglosasi v Južni Italiji s cerkvenih oltarjev svetnike ter jih pošiljajo čez veliko lužo, kjer jih prodajajo kot starinske senzacije za bajne vsote. Odnosa nimajo nikakega do teh umetnin, glavno je, da so zaslužili židje in da je ta ali oni ameriški milijarder izplačal za kako madono iz Sicilije več stotisoč dolarjev. Ne oziraje se na dejstvo,

Schwere USA-Sherman-Panzer im Bombenhagel
deutscher Schlachtflieger

Trotz stärkster Abwehr greifen unsere Schlachtflieger in schneidigen Tiefangriffen immer wieder feindliche Panzeransammlungen an. In der ersten Invasionswoche wurden im Zusammenwirken von Heer und Luftwaffe über 400 feindliche Panzer vernichtet.

PK-Zeichnung: Kutzner (Atl-Sch.)

Srditi boji v Cherbourgu

Silne sovražne izgube v Normandiji — Težišče bojev v Normandiji pri mestu Tilly, kjer se rušijo sovražni pehotni in oklopniški napadi — Težki boji na italijanski fronti

Operacije na invazijski fronti so v preteklem tednu po poročilih vrhovnega nemškega poveljstva potekale tako-le:

22. junij: V Normandiji so naše čete razbile več sovražnih napadov proti našemu obkoljevalnemu obroču vzhodno od reke Orne. Sovražnik je obtipal suhozemno fronto trdnjave Cherbourg z močnejšimi izvidniškimi

da so prinesli Anglosasi v »osvobojeno« Italijo glad, legar, komunistično obračunavanje z meščanskimi elementi in splošno bedo, so še izropali tiste umetnine, ki bi jih pozneje svet še lahko občudoval vsaj deloma v večinoma porušeni deželi.

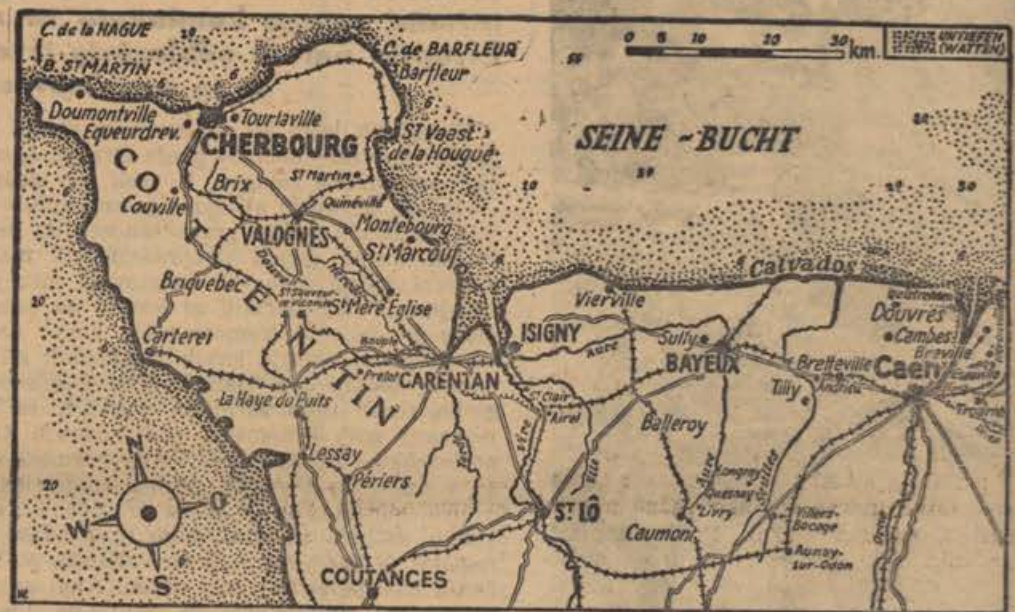
V Italiji smo doživeli v manjšem to, kar je sovražna koalicija namenila vsej Evropi za slučaj, da bi omagalo nemško orožje. O nemški kapitulaciji po Führerjevih besedah itak ni govora. Praksa je pokazala, da se sovražna koalicija povsod, kjerkoli so stopile njene divizije na evropska tla, obnaša tako, kakor je s sovražne strani namenjeno naši stari Evropi. Spričo tako besnega sovraštva ni nič čudnega, da se je polagamo začela dramiti po vsej Evropi neke vrste zavest kontinentalne skupnosti. Celo bivši sovražniki Nemčije v Evropi so začeli spoznavati, da ne gre samo za obstoj Nemčije, temveč sploh za obstoj Evrope. Dočim ima Nemčija natančno izgrajen in praktično že dokazan sistem evropske moralne in gnotne neodvisnosti, prihaja sovražna koalicija s trdnim namenom, to Evropo podjarmiti ne samo politično, temveč tudi gospodarsko. To zaslužnjeje naj bi se torej odigravalo na razvalinah evropskih mest in vasi, na opustošenih poljih in smrtno ranjenih gozdovih naše celine.

Samo tako je razumljivo, da Anglosasi neusmiljeno bombardirajo francoska in italijanska mesta in jih ne razlikujejo mnogo od nemških mest. Sovraštvo do Evrope prihaja do izraza ravno tako nad Parizom kakor nad Berlinom, Budimpešto ali Belgradom. To sovraštvo je tem večje, ker se je spričo tako nečloveškega vojskovanja vzbudila zavest malih evropskih narodov. Ti narodi že spregledujejo, da Nemčija ni njihov sovražnik, temveč zaščitnik. Kakor si Evrope ne moremo predstavljati brez svobodne Nemčije, tako Evropa tudi ne more biti srečna brez svobode enakopravnih ostalih evropskih narodov. Na frontah se bori danes poleg Nemcev Francozi, Flamci, Valonci, Norvežani, Estonci, Letonci, Litvanci, Finci, Madžari, Romuni, Slovaki itd. Vsi ti deloma prostovoljni odredi simbolizirajo z mlado in obenem večno staro Evropo, ki se v svoji najusodnejši uri zaveda svojega duhovnega edinstva. Nemški vojak se je v prvih letih strašnega klanja sam zavedal svojega poslanstva, da se bori ne samo za Nemčijo, temveč tudi za Evropo. Ta zavest je prodrla sedaj globlje in navdaja že velike kroge ostalih evropskih narodov. Čim hujši je pritisk sovražne koalicije, tem bolj žilava in zagrizena je obramba Nemčije in Evrope. V Normandiji so vgriznili Anglosasi na granit nemške obrambe. Borba za Evropo, ki se bori za svoj obstoj, je v polnem teku. O izidu te zgodovinske borbe — borbe za našo Evropo — ne more biti nikakega dvoma. S porazom Evrope bi zgodovina sploh izgubila svoj smisel. Ker pa hoče Evropa živeti, bodo evropski narodi pod nemškim vodstvom izvojevali tudi zadnjo bitko v svojo korist.

silami, ki so pa bile odbite. — London je sedaj že 160 ur z malenkostnimi prekinitvami pod našim motilnim ognjem. Nemško letalstvo je uspešno bombardiralo sovražnika v suhozemnih operacijah, obenem pa tudi ladje pred mostišči. V Srednji Italiji je sovražnik pregrupiral vsled hudih izgub svoje čete ter je šele popoldan napadal na obeh straneh Trasimenskega jezera. Vsi napadi so bili odbiti in so ostale postojanke v nemških rokah. — Močni ameriški bombniški odredi so bombardirali Berlin. 67 sovražnih letal, med njimi

motornih bombnikov, to je tretjina dotičnega odreda.

23. junij: V Normandiji je sovražnik včeraj butal z močnimi silami proti suhozemni fronti trdnjave Cherbourg. Ob sodelovanju ladijske artilerije in letalstva so se razvili srditi boji. Kjer smo izgubili gnezda odpora v trdnjavski fronti, so se razvili protinapadi. Naše obalne baterije so obstreljevale ves dan sovražnika in zbiranja ladij pred mostišči. V pretekli noči so nemška letala potopila dvoje rušilcev, transportnika z 10.000 brt in to-

Karte von der Invasionsfront

Scherl-Bildedienst-M.

52 štirimotornih bombnikov, je bilo zbitih na tla. Angleško letalstvo je po noči bombardiralo Zapadno Nemčijo. Zbitih je bilo 62 štiri-

vornika z 8000 brt. Več drugih ladij je bilo težko poškodovanih. Nad normansko obalo je bilo zbitih 72 sovražnih letal. — Motilni ogenj na London še traja venomer. — V Italiji je sovražnik napadal na vsej fronti. Severno od Grosseta je porinil po srditih bojih našo fronto par kilometrov proti severu. Na vseh drugih odsekih je bil sovražnik odbit. — Posamezna angleška letala so v pretekli noči bombardirala področje v Hamburgu. Nemška letala so bombardirala cilje v vzhodni Angliji.

24. junij: V normanskem mostišču so se razbili lokalni sovražni napadi. Na suhozemni fronti trdnjave Cherbourg so se razvili srditi boji od moča do moča, ki so še trajali pozno v noč. V popoldanskih urah je zavojeval sovražnik nekaj naših oporišč ter se tako približal trdnjavi. V sovražnikovem hrbtu se borijo še številna gnezdišča našega odpora. V drugih odsekih so bili sovražni napadi zrušeni v našem ognju. Vzhodno od izliva Orne so naše obalne baterije razbile nek sovražni odred za izkrcavanje. Več ladij je zgorelo. Pred invazijskim mostiščem in nad zasedenim zapadnim ozemljem je bilo zbitih 40 sovražnih letal. Motilni ogenj na London se je nadaljeval dan in noč s silnimi udarci. — V Italiji so se tudi včeraj razvijali severno od Grosseta težki boji. Sovražniku je

Mater: Zur Beschließung von London und Südenland

(Weltbild-Gliese, GD.)

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egno Baumgartner. Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Drau. Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherem Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung

uspelo z masiranimi silami vdreti v naše postojanke. Fronta je bila v teku protinapadov takoj sklenjena. Na ostali fronti so bili odbiti številni napadi. — Pri ameriških bombniških napadih na srbsko in romunsko ozemlje sta bili zadeti mesti Giurgiu in Ploesti. Zbitih je bilo 18 sovražnih letal. Nemška letala so bombardirala cilje v jugovzhodni Angliji.

25. junij: Pri svojih napadih, ki jih je sovražnik naperil v trdnjavi Cherbourg proti našim gnezdiščem odpora, je imel sovražnik izredno težke izgube. Šele v večernih urah, ko smo izgubili po srditih bojih nekaj naših oporišč, je zamogel sovražnik doseči periferijo mesta. V področju mesta Tilly so se razvili težki napadi. Naše obalne baterije so se vključile kljub ognju sovražne ladijske artilerije in letalstva učinkovito v boje na celini. — Nad Londonom in zunanjimi londonskimi predmestji je ležal tudi nadalje težak motilni ogenj. — V Srednji Italiji je sovražnik napadal na več mestih zapadnega odseka z močnimi silami. Po težkih bojih je sovražnik potisnil naše črte nekoliko proti severu. Na ostalih mestih so bili vsi napadi odbiti. — Ameriški bombniški odred je bombardiral področje mesta Ploesti. Obramba je uničila 23 sovražnih letal, med njimi 20 štirimotornih bombnikov. Ameriški bombniški odredi so včeraj popoldan bombardirali Bremen. Po noči so posamična angleška letala vrgla bombe na Berlin. Nad Reichom in nad zasedenim zapadnim ozemljem je bilo po noči uničenih 59 sovražnih letal.

26. junij: Hrabra posadka trdnjave Cherbourg pod vodstvom Generalleutnanta von Schliebena skupno z močnimi oddelki vojne mornarice in letalstva se nahaja od včeraj v notranjosti mesta ter v luki v srditih bojih od hiše do hiše. Posadka ni odgovorila na dvoje pozivov, prenehati z bojem ter izročiti rnjavo. Luko in vse vojaško važne naprave je spustila posadka v zrak. Pred postojanko komandanta trdnjave in pred arzenalom so se zrušili sovražni napadi v ognju branilcev. Baterija »Hamburg« je v področju Cherbourga potopila dvoje sovražnih križark. Poškodovanih je bilo več drugih ladij. Vzhodno od Orne so se zrušili sovražni sunki. Po hudih bojih je sovražnik končno zavojeval ruševine mesta Tilly. Brezuspješni sovražni napadi so se vrstili tudi jugozapadno od Carentana. — V Italiji je bilo težišče bojev tudi včeraj v področju od obale do Trasimenskega jezera. Po srditih bojih je sovražnik prodril nekoliko kilometrov proti severu. — Na Balkanu so nemške čete uničile v južno-albanskih planinah več komunističnih tolp. Sovražnik je izgubil razen 3000 mrtvih številne ujetnike, orožje, municijo itd. — Slabotnejši sovražni bombniški odred je v zadnji noči napadel Budimpešto. Zbitih je bilo sedem letal.

27. junij: V Cherbourgu so se ves dan vršili v raznih oporiščih srđiti boji. Šele proti večeru je sovražnik po krvavih pouličnih bojih, ki so mu prizadejali težke izgube, zavojeval velik del mesta. Nekatera naša gnezdišča odpora se še borijo z brezprimerno hrabrostjo. V arzenalu in na drugih točkah so hlabre posadke odbijale vse sovražne napade. Naše obalne baterije so podpirale boj branilcev z dobrim artilerijskim ognjem. V področju mesta Tilly je sovražnik razširil svoje napade na nadaljnje odseke. Ves dan so se odigravali najtežji pehotni in oklopniški boji. Sovražnik je pridobil vsled naših protinapadov le malo terena. — Nad mestom London je še vedno ležal najtežji ogenj našega orožja »V 1«. — V Italiji je nadaljeval sovražnik svoje močne poskuse prodora. Samo na skrajnem zapadnem krilu je prodril nekoliko kilometrov proti severu. Na vsej ostali fronti do Trasimenskega jezera so izvajale naše čete lep obrambni uspeh. — Ameriški bombniški odred je včeraj predpoldan bombardiral z-

Velika obrambna bitka na vzhodu

**Boji se odigravajo vzhodno od Berezine - Težke sovražne izgube
Potek dosedanjih operacij velike obrambne bitke**

V preteklem tednu so znova oživele boji na vzhodni fronti. V teku teh bojev se je razvila velika obrambna bitka. Potek operacij je bil sledeči:

22. junij: Na vzhodu so se razvili ob živahnem artilerijskem delovanju obeh taborov lokalni sovjetski napadi pri Tarnopolu, na obeh straneh mesta Kovel in jugovzhodno od Vitebska. Nemško letalstvo je uničilo v napadu na boljševisko vzletišče Poltava 30 sovražnih letal na tleh. Nastali so veliki požari.

23. junij: Na jugu vzhodne fronte so se razbili lokalni napadi boljševiski ob Strypi, pri Tarnopolu in južno od Pripjetskih močvar. V srednjem odseku so pričeli boljševiski s pričakovanimi napadi. Nemške čete so odbile napade, ki so jih izvajali boljševiski na široki fronti s pomočjo oklopniških odredov in letalstva. Na obeh straneh Vitebska se odigravajo srđiti boji. Sovražni napadi so se izjalovili tudi med Polockom in Novoševom ter severovzhodno od Ostrova. Močni odredi nemškega letalstva so bombardirali sovražno vzletišče Mirgorod ter uničili 20 štirimotornih bombnikov, gorivo in municijo.

24. junij: Na južni vzhodni fronti so se izjalovili vsi boljševiski sunki. Na srednjem odseku fronte se je stopnjevala srđitost sovjetskih velenapadov ter se razširila na nove odseke. Med Pripjetom in Čausijem sovražnik ni imel uspeha. Pač pa je vdrl z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami vzhodno od Mogileva ter na obeh straneh Vitebska v naše prednje postojanke. Obrambna bitka se tu razvija s stopnjevano srđitostjo. Boljševiski so izgubili včeraj v srednjem odseku vzhodne fronte 73 tankov in 53 letal. Številni sovjetski napadi so se razbili pri Ostrovu, v področju Pskova in severozapadno od Narve.

25. junij: Na vzhodu se nahajajo naše divizije v celokupnem srednjem odseku v težkih obrambnih bojih proti ofenzivi boljševiskov. Sovražnik je samo vzhodno od Mogileva

nanje okraje mesta Wien. Nemška in madžarska obramba je uničila 54 sovražnih letal, med njimi 46 štirimotornih bombnikov.

28. junij: Težišče bojev v Normandiji je bilo zopet v področju jugovzhodno od Tilly-ja. Sovražnik je napadal ves dan z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami, toda vsi njegovi napadi so se zrušili ob žilavem odporu naših hrabrih divizij. Sovražnik je imel izredno težke izgube, in sicer več kot 50 tankov. V cherbourškem prostoru se še vedno borijo številni oporišča, zvesta svoji dolžnosti. Sovražnik ne more v luko, čeprav so razvaline mesta v njegovih rokah. Tudi severovzhodno in severozapadno na polotoku Cherbourg se še upirajo naše posadke. Srđiti boji so se razvijali na italijanski fronti tudi včeraj v odseku med obalo in med Trasimenskim jezerom. Sovražnik je skušal izsiliti prodor, pridobil pa je le na skrajnem zapadnem krilu nekaj terena. Povsod drugod so bili njegovi napadi odbiti. — Močan ameriški bombniški odred je včeraj predpoldan napadel Budimpešto. Uničenih je bilo 24 sovražnih letal. Nemška bojna letala so v zadnji noči bombardirala cilje v jugovzhodni Angliji.

in v področju Vitebska zamogel razširiti svoje vdore. Na vseh drugih mestih so se izrušili sovražni napadi po hudih, menjajočih se bojih. Uničenih je bilo 252 sovražnih tankov in 42 letal. Brezuspješni sovjetski napadi so se vrstili tudi med Polockom in Pskovom, kjer je bilo uničenih nadaljnjih 27 sovjetskih tankov.

26. junij: V srednjem odseku vzhodne fronte traja obrambna bitka z nezmanjšano srđitostjo. Naše čete so odbile napade v večini odsekov. Južno in vzhodno od Bobrujska je zamogel sovražnik vdreti na nekaterih mestih. Tudi vzhodno od Mogileva so boljševiski po krvavih bojih izvajali terena proti napadu. Ob Düni se vrše prav tako srđiti boji. Vzhodno od Polocka in jugovzhodno od Pskova so se izjalovili sovjetski napadi. Nad fronto je bilo zbitih 37 sovražnih letal. Nemška letala so po noči bombardirala kolodvor v Smolensku, kjer so nastali veliki požari in razdejanja.

27. junij: V srednjem odseku vzhodne fronte se nahajajo naše hlabre divizije v odsekih Bobrujsk, Mogilev in Orša v težkih obrambnih bojih z masiranimi silami sovjetov. Zapadno in jugozapadno od Vitebska so se umaknile na nove postojanke. Vzhodno od Polocka so se zrušili številni sovjetski napadi. Nemško letalstvo je po noči koncentrično napadlo kolodvora v Brijansku in v Klinu, kjer so nastali obsežni požari in eksplozije.

28. junij: V srednjem odseku vzhodne fronte še vedno trajajo srđiti boji v področju Bobrujsk in Mogilev. Po izpraznitvi obeh mest Orša in Vitebsk se je težka obrambna bitka preložila v področje vzhodno od srednje in gornje Berezine. Jugovzhodno od Polocka so se zrušili opetovani sovjetski poskusi prodora, istotako jugovzhodno od Pskova. Nemško letalstvo je po dnevu bombardiralo kolodvor Kalinkoviči. Tudi po noči so Nemci uspešno bombardirali sovjetski dovoz. Zlasti v Smolensku so nastali na kolodvoru veliki požari in eksplozije. Prilikom opetovanih sovjetskih napadov na mesto in luko Kirkenes je bilo zbitih v teku ene noči 77 sovjetskih letal.

□ **Priznanje italijanskim letalcem.** V začetku tega meseca so napadli italijanski letalci zbirališča ladij v gibfaltarski luki ter pri tem uničili 30 tisoč brt. Za to junaško delo se jim je brzojavno zahvalil Generalfeldmarschall von Richt-hofen ter jim ponosno čestital k lepemu uspehu, ki so ga dosegli v škodo anglo-ameriških pomorskih sil.

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Za hrabro vedenje na fronti so dobili Elsernes Kreuz II. Klasse: Unteroffizier Edmund Müller, Gefreiter Anton Brilei, Gefreiter Johann Martini, Grenadier Johann Kristan in Grenadier Josef Kosiker, vsi iz Ortsgruppe Mahrenberg, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Stefan Perschuch iz Unterjablinga, Ortsgruppe Stauden, Kreis Pottau; Gefreiter Franz Steinberger, Grenadier Johann Mendek in Soldat Alois Pregl iz Ortsgruppe Jakobstal, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Franz Sitter iz Kirschbauma 50, Ortsgruppe Kranichsfeld, Kreis Pottau; Gefreiter Franz Turnschek iz Ortsgruppe Cilli-Forstwald; Soldat Friedrich Schruppf iz Ortsgruppe Jakobstal, Kreis Marburg-Land.

Zatemnitev od 3. do 9. julila od 22. do 4. ure

Invazija in vzhodna fronta

Pričakovani je nadaljnega razširjenja bojišč - Naloga branilcev Cherbourga in Vitebska

Iz Berlina poročajo: Vojaški veleboji poletja 1944 so edinstveni v vojni zgodovina vseh časov. Vneli so se po boljševiški poletni ofenzivi šele deloma, pravzaprav so šele v začetku in potrebujejo še več časa razvoja do odločitve. Boji se raztezajo na področju vsega kontinenta. Ne moremo jih primerjati s tistimi časi, ko je bilo vojskovodji omogočen razgled po bojišču z neke višine. O vsem tem si moramo biti na jasnem ob pričetu odločilnih bojev. Morda bo trajalo še par tednov, preden se bo videla prva faza odločitve. Niti v invazijski bitki niti na vzhodu še ni opaziti ničesar, kar bi bilo možno smatrati kot tako prvo fazo.

V bojih v Normandiji je opaziti doslej na obeh straneh še razmeroma malo sil. To povzroča ožina bojnega ozemlja. Pred izlivom reke Orne, kjer sovražnik doslej ni imel nikakih uspehov, leži že par dni veliko sovražno brodovje transportnikov. Tvorijo ga najmanj 350 ladij s skupno tonažo 270.000 brt. Podoba je, da bo sovražnik tu ali kje drugod skušal ustvariti novo težišče. Doslej si tega podviga še ni upal izvršiti. Kar se tiče nemške strani, je iz formulacij poročil vrhovnega poveljstva nemške vojske razvidno, da velike nemške napadalne rezerve še niso nikjer posegle v boj in da bo njihova ura šele prišla. Treba bo torej šele počakati na odločilne boje na invazijski fronti.

To velja v še večji meri za vzhodno fronto, ki ranžira kljub ogromnim bitkam šele na drugem mestu za invazijsko fronto v poročilu nemškega vrhovnega poveljstva. Da je bitka v srednjem sektorju vzhodne fronte šele v začetku, dokazuje

dejstvo, da je sovražnik kljub srditosti napadov vpostavil tu šele del svojih pripravljenih oklopnih odredov. Ze vsled tega ima nemška obrambna taktika možnost elastičnega odpora. V novih področjih bitk so nemške čete sovražniku že v preteklih mesecih dobavile številne obrambne bitke. Fronta sega tu v velikem loku proti vzhodu. Zlasti proti temu loku, ki mu načeljuje mesto Vitebsk, razvijajo boljševiki močan pritisk iz severovzhoda in jugovzhoda. Pozicija za nemške čete v tem loku je nujno postala težavna, radi tega so se v boju umaknile.

Naši borci na vzhodu so se morali boriti v bitkah lanske zime, ne da bi jim dalo vrhovno vodstvo operativne rezerve. To se z višjega vidika ni dalo doseči, ker je bilo predvideno, da se bodo na zapadu vršile odločilne bitke. Tudi v novih bojih na vzhodu so naše vzhodne armade navezane na svoje moči. Če se bo na zapadu v domnevano daljši vrsti bitk izsilila na tem bojišču odločitev, bo nemška vojska tudi na vzhodu lahko z vso močjo udarila proti sovražniku. S tega vidika je treba gledati prepustitev mest in področij, kakor je to tudi bolešno.

Nemško vodstvo do te ure še ni vpostavilo svojih moči za glavni udarec proti invazijskim četam. Potrpežljivo in v veliki napetosti pričakuje nemško vodstvo pravi trenutek za to. Pripravljeno je za odločilno bitko, storilo pa bo svoje šele tedaj, ko se mu bo zdelo primerno. Branilci Cherbourga in Vitebska imajo nalogo, pomagati vodstvu, da bo v tej uri, ki bo prišla, čim bolj močno. Ta naloga se bo izvršila. To je v luči skupne strategije gledano znamenje srditih borb sedanjih tednov.

predpogojev, brez katerih si ne moremo misliti odstranitve posledic vojne.

Pimenta zaključuje svoja sijajna izvajanja takole: „Zmagajo demokracije, bo napočila za nas vse apokaliptična zima. Ako bi se zlomil nemški branik, smo bliže koncu sveta.“

Boljševiki tiranizirajo Angleže

»Völkischer Beobachter« poroča po informacijah, ki so prispele preko Madrida, o razmerah, ki vladajo v Italiji pod okupacijo s strani Anglo-Amerikancev. Iz poročila je razvidno, da postajajo boljševiki v pokrajinah, ki jih je pravzaprav zavojevala anglo-ameriška vojska, proti Anglo-Amerikancem tako nesramno drzni, da se Angležem že ježijo lasje.

Zgodilo se je sledeče: v letalski tovarni Caproni blizu Napulja je izvolilo delavstvo pod komando boljševikov obratni svet za vodstvo in kontrolo imenovanega obrata. Od enajstih pripadnikov imenovanega sveta je kar devet komunistov. Ta obratni svet se je uprl zapovedi angleške komande, nakar je pristojni angleški oficir razpustil imenovani obratni svet. Anglež je nato imenoval svoj lastni obratni svet, ki je bil pripravljen za sodelovanje z dotično angleško komando. Istočasno je odpustil boljševiškega prvaka Martina Pasquale-a z izrecno določbo, da ga ne sme sprejeti nobena italijanska tovarna, ki služi sedaj angleškim vojaškim svrham. Ta slučaj je izval nevoljo vsega komunističnega tiska v Italiji. Moskva je očitno imela vmes svoje prste ter je zapovedala italijanskim komunistom, naj prično besno kampanjo proti dotičnemu angleškemu oficirju. Značilno za razmere, v katerih se nahajajo Anglosasi na italijanskih tleh, pa je, da se je moral dotični Anglež ukloniti diktaturi boljševikov. Sam londonski komunistični list »Daily Worker« je zabeležil ta slučaj s pripombo, da se je morala angleška vojaška uprava v Napulju ukloniti zahtevam italijanskih komunistov.

Ta slučaj je ponovni dokaz za naše trditve, da so Anglosasi le slepo orodje Moskve in da vodijo zavezniške vojske povsod, kamor prihajajo, trojanskega konja. V trebuhu tega konja se nahajajo boljševiški priganjaci, ki mečejo celo svojim anglosaškim zaveznikom polena pred noge. Iz tega slučaja se lahko sklepa, kako neki bi izgledalo po Evropi še drugod, kjer bi se pojavili boljševiki za zavezniškimi armadami.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Smisel evropske obrambe. Bukareški list »Vialza« piše, da je Anglija med teheransko konferenco med 6. junijem dokončno »zamudila svojo urco« in da je sedaj v popolni odvisnosti Sovjetije in Zedinjenih držav. Evropo je morala izročiti boljševikom, sama pa igra za Zedinjene države le še vlogo Portugalske ali Islandije. Od dveh strani napadena Evropa se nikakor ne bo umaknila. Svojega poslanstva se zavedajo evropski narodi se ne borijo radi častihlepija ali radi neke absurde volje do svojega obstanka. Danes se že odražajo sovražni cilji v vsaj jasnosti: podjarmiti hočejo našo staro celino. Tisočletno kulturo hočejo uničiti, narode pa zaslužniti.

□ Izjemni zakoni za nasprotnike židov v Zedinjenih državah. V Washingtonu se vrši trenutno velika sodna razprava. Na zatožni klopi se nahajajo pisatelj Lawrence Dennis, časnikar Joe MC Williams, župnik Gerald P. Winrod in še 26 drugih obtožencev, članov gibanja »America First«, ki mu podkajajo »fašistične in protizidovske« podvige. Ker državni tožilec ni mogel dokazati, da so se obtoženci pripravljali na nasilni preobrat, se je morala obtožba omejiti zgolj na očitke, da so obtoženci razširjali fašistične in protizidovske ideje. Obtoženci so se sklicevali na svobodo mnenja, ki da je v Zedinjenih državah zagotovljena na papirju. Da ne bi prišlo do ne ljubih spopadov, je izdalo pravosodno ministrstvo takoj zakonsko odredbo pod imenom »Bill of Particulars«, ki vzporeja take izjave s sodelovanjem pri fašistični svetovni zaroti. Take izjave so odsej v USA kaznive. Ako pomislimo, da smatra ameriška vlada zakonsko zaščito židov kot potrebno, imamo že dokaz, da že tudi v največji židovski državi na svetu spoznavajo kvarni pliv židovstva v javnosti in v gospodarstvu.

□ Duhovne korenike današnjega boja. Staatssekretär Dr. Naumann iz ministrstva propagande je govoril v Leipzigu in med drugim izjavil sledeče: »Teroristični napadi na mesto Leipzig ne predstavljajo nič drugega kakor del sistematizirane vojnega pohoda, s katerim skušajo naši sovražniki uničiti Nemčijo, ki je srce Evrope in najpomembnejši nosilec evropske kulture. Tu ne gre za pokrajinske ali mejne korekture, kakor je šlo v nekdanjih vojnah, ta boj sega v korenike našega obstoja. Korenike našega doraslega sveta pa ležijo veliko globlje kakor korenike sveta, ki je duhovno živel vedno od našega kontinenta. Na tem področju sta si nemška knjiga ter mesto Leipzig kot mesto knjig pridobili neminljive zasluge. Mi se zavedamo, da stojimo pred najtežjimi odločitvami, zavedamo se pa tudi, da smo pripravljeni rokovati z našim orožjem, dokler si ne priborimo lavorik«.

□ Invazorji povzročajo kri in solze. Dopisnik agencije United Press piše med drugim v nekem svojem poročilu o razporejenju prebivalstva na polotoku Cotentin sledeče: »Oči se solzijo človeku, če gleda, kako obupno pobiti hodijo Francozi po cestah in ulicah upostojenih mest St. Sauveur in Port l'Abe, kjer je porušenih od vsakih deset hiš najmanj devet. Ljudje vozijo v samokolicah svojo revščino ter žalostno postajajo na prostorih, kjer so pred vpadom Anglo-Amerikancev stali njihove hiše. Brez besed se nato oddaljujejo, ne da bi vedli kam. Iz oči jim gleda obup.« To je ameriško poročilo, ki dovolj jasno pove, da izbrisejo ameriški letalski gangsterji povsod, kjer nastopajo, civilizacijo in kulturo. Kamor pridejo ti vojščaki, povzročajo in zapuščajo kri in solze.

□ Nemški oklopniki nadkriljujejo vse druge. Oklopna bojna vozila so v sedanjih vojni prišla zelo do veljave. Medtem ko so v prvi svetovni vojni predstavljala samo nekašno pomožno sredstvo infanterije, so danes odločujoči rod orožja za prebijanje front. Razvoj izdelovanja oklopnih bojnih vozil je prav posebno narsel tekom sedanje vojne. Oklopniki, ki stojijo danes v vojni vpostavi, zdaleka nadkriljujejo istovrstna vozila, ki smo jih poznali ob izbruhu vojne. Vsem na čelu pa stojijo znani tipi »Tiger« in »Panther« nemškega uma in nemških rok.

□ Posledica orožja »V I«. Angleški generalni poštni mojster je dne 24. junija objavil v listu »Times« vest, da pošta ne poravnava nikakšne odškodnine več za škodo ali izgubo, ki ji jih na poštnih pošiljkah povzroča sovražna akcija. To velja za vse pošiljke, pa naj si bodo priporočene ali zavarovane.

„Kar Evropi koristi, je nemška zmaga“

Vodilni portugalski publicist, znani zgodovinar profesor Alfredo Pimenta, razpravlja v portugalskem listu »Esfera« o vprašanju, kaj bi se zgodilo z Evropo za slučaj poraza Nemčije, poraza, ki ga smatra Pimenta že v začetku svoje razprave nemogočim. Njegova izvajanja so tem pomembnejša, ker razpravlja Pimenta o težini problema z jasnovidnostjo, ki je sicer ne srečujemo pri vseh nevtalcih.

Pimenta je mnenja, da bi poraz Nemčije — pa najsi bi prišel pod kakršnimikoli okoliščinami — na vsak način oživiloril Spenglerjevo prorokovanje o koncu zapada. Kar Evropi koristi, kar zahtevajo interesi Evrope, je nedvoumna nemška zmaga.

Pimenta odklanja vse simpatije in antipatije ter slika nepristransko sledečo sliko:

„Nemčija obvladuje vojaško največji del Evrope od severne obale Norveške do grških otokov, od Atlantske obale do Rusije. Padec Italije je pokazal z vso zaželjeno jasnostjo, da sledijo za zavezniško fronto nered, glad, beda in kaos, obenem pa tudi priznanje komunizma. Ako bi bila Nemčija prisiljena, zapustiti svoje sedanje postojanke, je jasno, da bi v vsakem posamičnem slučaju prišlo do ponovitve dogodkov, kakor smo jih doživeli v Italiji. Ravno to pa je tisto, kar si želi komunizem, kajti iz takega kaosa ali zmešnjave bi potem nastal komunistični nered.“

Tako stanje pa ne bo nastalo, ako zmaga Nemčija. Kajti v tistem obsegu, v katerem bo Nemčija vrnila sedaj zasedenim pokrajinam svojo svobodo, se bo izvršila sprememba oblasti na miren, smotren način, tako da bo imela nova vlada že v naprej energično avtoriteto. Ako bi zmagali zaveznički, bi beda, ki jo je bilo ugotoviti po prvi svetovni vojni, ostala majhna napram bedi, ki bi jo doživeli sedaj. Bodočnost Evrope je sedaj na razpotju: Zmagajo zaveznički, bodo povsod nastale vlade ljudskih front, pripravljajoč splošno sovetizacijo. Zmaga Nemčija, bodo ojačeni avtoritarni režimi. V slučaju zavezniške zmage se bo dvignil simbol klavida in srpa kot splošno znamenje. V slučaju nemške zmage pa se bo ojačil socialni red narodov, ki bodo služili s svojo častjo splošni civilizaciji. Nikogar ni, ki bi trdil, da bo po zmagi Nemčije povsod takoj veselje in sonce. Toda avtoriteta režimov bo nudila vsaj minimum tistih

Plutokratske spletke s Sovjetijo

Boljševiki bi hoteli Anglo-Amerikanci zaplesti v vojno z Japonsko

Iz Ankare poroča nemški tisk sledeče: Od časa do časa se pojavijo vesti, iz katerih izhaja, da se med Washingtonom in med Moskvo še vedno namerjuje v azijskih vprašanjih. Široke mase ameriškega ljudstva smatrajo Evropo kot nekako »postransko bojišče« in vidijo v Japoncih glavnega sovražnika. Spomniti se je treba, da je Roosevelt zmaneviral Amerikance v evropsko vojno samo tako, da je izzval vojno z Japonsko. Amerikanci torej še vedno pričakujejo, da bo konec vojne v Evropi in da se bodo vrgli nato na Japonsko. Poslej je ameriška agitacija pripovedovala svojim masam, da se bo po morebitnem koncu vojne v Evropi začela čez sredino Kitajske pravcena križarska vojna vseh »zedinjenih narodov« proti Japoncem. Te vojne da se bodo baje udeležili tudi Angleži, De Gaulle-ovi Francozi in Badoglijevi Italijani.

Medtem so se pa začeli v Ameriki množiti glasovi, o težavah velikega pohoda proti Japoncem. Vojaški dopisnik lista »New York Times«, Hanson W. Baldwin, slika na primer nevarnost velikega vojaškega pohoda skozi Kitajsko proti Japoncem v najbolj črnih barvah. Baldwin pravi, da je treba preje zavojevati vso Burmo, mimo tega pa je treba izvajati letalska oporišča na Kitajskem. Kitajska — tako rezonira Baldwin — ni kak močan zaveznik. Kitajska ima po njegovem mnenju samo velike slabosti. Kitajska ni niti

narod v pravem smislu besede, temveč jo je smatrati le kot »zemljepisni pojem«. Kitajska tudi nima moderne armade, temveč ima le četništvo, ki se niti ne zna posluževati modernega orožja. Mimo tega je vojaški položaj Kitajske danes mnogo slabši kakor pred dvema letoma in ta položaj se utegne še bolj poslabšati. Japonci se aktivno branijo ob robu kitajskega področja. Na Kitajskem imajo približno 15 do 22 divizij, to je tretjino svojih suhozemskih sil. Samo s Kitajci in z letalstvom ni mogoče pregnati Japoncev iz Kitajske. Dejansko vprašanje takega vojaškega pohoda skozi Kitajsko tvori problem dovoza. Letalska proga preko Himalaje je težavna. Po tej poti bi lahko dovažali dnevno na Kitajsko samo 200 ton vojnega materiala, orožja, municije in prehrane. To je pa samo tretjina množine, ki je bila svoječasno obljubljena Kitajcem. Oskrba preko burmske ceste je prekinjena. Oskrba oziroma dovoz pa ni možen niti po morskimi potmi, ker se nahajajo vse kitajske luke v japonskih rokah. Ena sama čunghingška divizija potrebuje dnevno 700 ton materiala.

Pa tudi v Angliji ugibajo slično kakor v Ameriki o množnostih pohoda proti Japoncem. »Saturday Evening Post« povdarja, da je možen tak pohod samo s pomočjo Moskve, toda boljševiki so dali razumeči, da bodo za poznejše »aranzmane« postavili svoje lastne zahteve.

»Črna roka«. Strela so zadeli kneza, ki je imel druge načrte kakor njegov sivolasi stric Franz Joseph I., in sicer načrte, ki so bili Slovonom zelo naklonjeni. Usoda je hotela izračunano, da ga je zadela krogla iz slovenske roke. Morilec, kateremu so prisodili 20 let težke ječe — na smrt ga niso obsodili, ker še ni dovršil 20. leta starosti — je umrl štiri leta pozneje v ječi za tuberkulozo. Postal je junak srbskega naroda, kar dokazuje bolj kakor vse publikacije aktov, da je bil načrt za umor skovan v Belgradu. Pravi povzročitelj sarajevskega umora, polkovnik Dimitrijevič, je bil leta 1917. obsojen po srbskem prekom sodu na smrt. Ustrelili so ga pri Solunu, ker je baje v svoji lakomnosti po oblasti, nameraval odstraniti tedanjega srbskega regenta Aleksandra.

Sarajevski strela so dali povod za izbruh velike borbe narodov, ki traja sedaj že trideset let. Vojna, ki se sedaj približuje svojemu višku, ni nič drugega kakor nadaljevanje vojne 1914-1918. Sarajevski strela so na ta način izzvali več milijard strel. Obema pokojnikoma z dne 28. junija 1914 so sledili milijoni ne samo vojakov, temveč tudi žena in otrok, ki so imeli z vojno in politiko ravno toliko opravka. kakor Sophie von Hohenberg, ki je v svojem življenju skrbela samo za moža in za svojo deco. Življenje vseh teh žrtev ne gre na rova zapeljanega in nahajkanega srbskega dijaka, temveč obremenjuje tiste, ki so uporabili sarajevske strele za svetovni požig in njega razpihavanje. Naša generacija se dobro zaveda, kdo so tiste sile, ki pošiljajo druge v boj in smrt za svoje sebične namene. Šele tedaj, ko bodo premagane te sile, bo imel svet svoj zaželen mir.

Nemška pomoč Finski

V Berlinu so 27. t. m. izdali naslednje uradno poročilo:

Zunanji minister Reicha v. Ribbentrop je obiskal finsko vlado. Med obiskom so se obravnavala vprašanja, ki zanimajo Nemčijo in Finsko, nlasti pa od finske vlade izražena želja po vojni pomoči. Nemška vlada je izjavila svojo pripravljenost, ugoditi tej želji finske vlade.

Razgovori, ki so se vršili med zunanjim ministrom v. Ribbentropom na eni in državnim predsednikom Rytijem ter zunanjim ministrom Ramsay-em na drugi strani, so se vršili v duhu vojnega zavezništva med obema vojskama in prijateljstva med obema narodoma.

V vseh točkah je bila dosežena popolna soglasnost pojmovanja nemške in finske vlade.

Občudovanja vredna mala Finska je s svojim dosedanjim bojem za svojo neodvisnost dokazala, da je vredna svobode in svojega mesta pod soncem. Ako je bilo na Finskem še ljudi in krogov, ki so verjeli, da jim bodo dobri odnosi napram vplivnim krogom v Zedinjenih državah kaj pomagali v boju proti grabežljivi Moskvi, jih je potutilo dejstvo, da je Roosevelt nedavno postavil finskemu poslaniku Prokopu v Washingtonu stol takoreč pred vrata. Na Finskem ni sedaj nikogar več, ki bi se še udajal glede odnosov Anglo-Amerikancev do malih narodov kakršnimkoli iluzijam. Roosevelt in Stalin sta sklenila svoje glede finske usode. O tem na Finskem nikdo več ne dvomi. To je bil tudi vzrok, da so ostali vsi pozivi na naslov Finske glede sklenitve posebnega miru med Finsko in Sovjetijo bob v steno. Finska je v posesti najboljših izkušenj glede Sovjetije. Čeprav v zelo resni situaciji, so izbrali boj kot poslednje sredstvo, ker želi Finska ohraniti svojo neomadeževano čast. V trenutku, ko je Finska odklonila sovjetske zahteve, je morala računati, da bodo boljševiki nanjo udarili z vso silo. Boljševiki se dobro zavedajo borbenosti slehernega Finca zato skušajo Finsko stisniti s premočjo v ljudstvu in materialu. V tem trenutku največje stiske pa je Nemčija potrdila ozko povezanost s finskim zaveznikom z izjavo neomajne solidarnosti. Nemčija svojega velikega občudovanja za finski narod ne izraža zgolj v besedah, temveč tudi v dejanjih. Učinkovita nemška vojna pomoč proti skupnemu sovražniku je sad sklepov nemške vlade. Boj Nemčije je tudi boj Finske in nemška zmaga bo tudi finska zmaga.

□ Srbija proti komunizmu. Na velikem protikomunističnem shodu v Kraljevu v Srbiji je govoril srbski gospodarski minister dr. Nedeljković ter med drugim rekel sledeče: »Mi ne bomo žrtvovali naših nacionalnih svetinj, temveč se bomo bojevali do zadnje kapljice krvi.«

Usodni strela v Sarajevu

Pred tridesetimi leti — dne 28. junija 1914 — so padli v glavnem mestu Bosne in Hercegovine v Sarajevu, strela, ki so uničili življenje nadvojvode Franza Ferdinanda in njegove soproge. Smrtonosne krogle je izstrelil srbski dijak Gavrilo Princip. V ozadju sarajevskega atentata je bil srbski polkovnik Dimitrijevič, znan pod imenom »Apis«, Dimitrijevič je bil mogočen oblastnik v srbski oficirski klikki, znani pod imenom

□ Velike poškodbe v Londonu. Po poročilih, ki prihajajo preko Viga, je vpliv novega nemškega razstreljiva porušil poslopja znane londonske glavne prometne ulice Hol-Burn-Dughstreet. Pri tem je omeniti, da gre za najbolj prometno žilo londonskega osrednjega dela mesta v bližini znanih časopisnih palač ter posebno globoke podzemeljske železniške postaje Holburn, kjer išče zaščito po več tisoč Londončanov. Poročila iz istih virov govorijo tudi o poškodbah notranjega dela mesta Londona.

O čemur razmišlja angleški narod?

Angleško mnenje o blazni politiki Churchillove vlade — Bela vrana o višku slepote na britanskem otoku

Dekan mesta Clichester. A. S. Duncan Jones, piše v nekem angleškem časopisu, da angleški narod sploh ne ve za smer svoje poti. Imenovani Anglež, ki ga je smatrati kot nekako belo vrano, zagotavlja, da je v zadnjih tednih prepotoval razne dele Anglije ter govoril z ljudmi vseh plasti, predvsem tudi s takimi, ki se poklicno ne bavijo s politiko. Vsakdo izmed tistih, s katerimi se je pogovarjal Duncan Jones, je na svoj način povedal, da je ob pričetku vojne še vedel, kam vodi razvoj, sedaj — po petih letih — pa tega ne more več trditi. V zadnjih letih so se nakupile v glavah povprečnih Angležev različne uganke, tako da je bil angleški narod zlasti v zadnjih mesecih izrečno alarmiran. Večna zatrevanja uradnih mest, da je »končna zmaga že na vidiku« niti najmanj ne lajšajo stiske ljudstva, ki se boji, da bo celo v slučaju, ako bi zavezniški res zmagali, izgubilo svojo lastno stvar. Za angleški narod so časopisi prazni in se bavijo s stvarmi, ki so daleč od tistega, kar napolnjuje možgane vsakega posameznika. Niti eden izmed vodilnih mož ne pomisli na težave, še manj pa jih skuša reševati.

O čemur — tako nadaljuje Duncan Jones — misli angleški narod resnično? Na kratko izraženo: Angleški narod ne tvori sanjači, za to tudi ne pričakuje od svojih voditeljev božje popolnosti, toda angleški narod je že spoznal, da se načela, za katera se baje bori Velika Britanija, niso uresničila. Angleški narod se boji, da bo v slučaju anglo-ameriške zmage prevladoval v Evropi pohlep po oblasti, ki ga sploh ne bodo določala nikak načela. Ta pohlep utegne Evropo tako razkosati, da ne bo poleg nje nič več ostalo. Napovedano vojno bo nadaljevala po mnenju Duncan Jonesa nenapovedana vojna, ki bo zapeljala evropske narode v kaos, iz katerega ne bo mogoče priti na varno. Ta zmešnjava bo prepre-

čila razločevanje med prijatelji in sovražniki. V anglo-ameriškem taboru se razvija atmosfera, v kateri se odigrava oboževanje velesil, to pa samo radi tega, ker so velike in mogočne. Duncan Jones je mnenja, da vsled tega v Evropi ni možen nikak civilni red. Tako duhovno držo srečujemo tako pri levičarskih kakor tudi pri desničarskih politikih, ki se niti ne sramujejo, da nimajo nikakih simpatij za male narode. V malih narodih vidijo samo helote velikega imperija. To pojmovanje je prišlo v London iz Moskve. Glavni zastopniki tega pojmovanja so boljševiki. To je politika, ki ruši tuje države v njih notranjosti. Obenem skuša ta politika izzvati veliko evropsko meščansko vojno, kakor jo je opaziti že danes v nekaterih evropskih državah.

Pa tudi v neki drugi smeri grešijo Anglo-Amerikanci stalno. V vsem, kar pripovedujejo, niso odkritosrčni. Res je, da v vojnih časih ni lahko govoriti resnice, toda anglo-ameriški tisk je poln samih laži. Zatiranje resnice je v Angliji v petem vojnem letu povzročilo vzdusljivo atmosfero. Propaganda je postala že zoperna. Ta propaganda se giblje približno na tej črti, da poskušajo Rdečo kapico predstaviti kot deklico s slabim značajem, kot deklico, ki zasluži, da je volk — v tem slučaju Sovjetija — požre. O volku pa pravijo, da se lepo obnaša in da je prijeten zaveznik. Na njegova dejanja se po mnenju angleške propagande ni ozirati, češ, da so brez pomena. Kako daleč se se v Angliji že oddaljili od resnice, nam prikazuje z bengalično lučjo trditev nekega oxfordskega zgodovinarja, češ da je treba prebivalstvo baltskih držav brezpopojno osvoboditi potom Sovjetske Unije, da bo to prebivalstvo lahko doživelo srečno bodočnost v sovjetski državni zvezi. Duncan Jones končuje svoja opazovanja z ugotovitvijo, da je mnenje dotičnega oxfordskega profesorja višek slepote, ki jo razširjajo po Angliji.

Vom Kampf um Karelén
Auf der Karelischen Landenge sind heftige Kämpfe zwischen den andrängenden Bolschewisten und den finnischen Truppen im Gange. — Leichte Abteilungen, die auf einer Straße der Karelischen Landenge vorgehen (oben), und unten: in Erwartung eines feindlichen Panzerangriffs.

(Presse-Hoffmann, GD.)

Strategiŕčni poloŕaj po bojiŕŕh

Kdor se danes poglubi v vojna poroŕila in si nekoliko bliŕje ogleda poloŕaje posameznih front, pride do ugotovitve, da se vojna bliŕa svojemu viŕku. Peto vojno leto ŕe iz ŕasovnih pogledov vpliva pospeŕevalno na dogodke, tudi ŕe razvoj ne bi bil odvisen ŕe od drugih soodloŕujoŕih ŕiniljev. Notranjepoliŕiŕno ozadje Zedinjenih ŕŕav Severne Amerike, kjer se v jeseni vrŕijo volitve predsednika, sili Roosevelta, da kot bodoŕi kandidat ŕe pred volitvami servira svojim volilcem kakŕne vidne vojaŕke uspehe. To je v precejŕnji meri vplivalo, da je priŕlo do izpolnitve Stalinske ŕelje po otvoritvi invazijske fronte v Franciji, kar bi bili Anglo-Amerikanci drugaŕe morda ŕe preloŕili, ŕe ŕe ne popolnoma opustili. Anglo-ameriŕska ofenziva v Italiji ter akcija v Pacifiku izvirata v veliki meri iz istega poliŕiŕnega ozadja.

Sestanek znanih treh bratcev: Roosevelta, Churchilla in Stalina v Teheranu, kjer so sklenili sedanje skupne operative nastope zoper Nemŕijo, je rodil sedanja vojna dogajanja. Ofenziva v Italiji, invazijska fronta v Franciji ter letna ofenziva Sovjetije na vzhodni fronti vkljuŕno bojov na Finskem imajo namen, spraviti evropska bojiŕŕa do stopnje, ki naj bi pribliŕala razvoj k odloŕitvi v tem delu sveta. Ker Sovjetija, akoravno kot zaveznik Amerike in Anglije, ni v vojnem stanju z Japonsko, je vojna v Pacifiku zadeva, ki jo morata voditi Roosevelt in Churchill brez Stalina.

Triletno uniŕevanje sovjetskega vojnega potenciala po nemŕki oboroŕeni sili, je Sovjetijo prisililo, da je nosila doslej skoraj vse breme v tej vojni. Akoravno so jo Amerikanci zalagali z vojnim materijalom, je tekla v glavnem le sovjetska kri, boji so se pa vrŕili na sovjetskem ozemlju. Boji na juŕnem delu vzhodne fronte, med Kavkazom in Karpati, so stali boljŕevike toliko sil, da je Stalin v zadnjih dveh letih napenjal vse sile, da je pripravil Roosevelta in Churchilla do tega, da sta mu konŕno priskoŕila s sedanjimi akcijami na zahodu in v Italiji na pomoŕ.

Boji na invazijski, vzhodni in italijanski fronti, ki se na sovraŕni strani vrŕijo z vpostavo ogromnih sil, beleŕijo hude in trde spopade s spretnim in elastiŕnim vodstvom dobro preizkuŕenih nemŕkih obramb. Posebno fronta v Normandiji zahteva krvave ŕrtve Anglo-Amerikancev, ki se zaletavajo v utrdbe naŕega dobro izŕajenega zahodnega branika. Pri vsem tem pa dela Anglo-Amerikancem ter frontnemu zaledju v Angliji no-

vo nemŕko oroŕje veliko ŕkodo in teŕave. Medtem ko italijanska fronta v svoji sedanji legi ni najveŕje vaŕnosti, akoravno predstavljajo merilo za presojanje celotnega poloŕaja vsa bojiŕŕa skupno, je invazijska fronta v Normandiji in na zahodu najveŕjega pomena. Naŕa obramba je povsod, prav posebno pa na zahodu, pripravljena na vse morebitnosti, vkljuŕno moŕnosti izkrcanja Anglo-Amerikancev ŕe na kaki drugi toŕki zahoda.

Merjenje obeh nasprotnikov na evropskih frontah se bo verjetno v doglednem ŕasu ŕe stopnjevalo. Na eni strani fanatiŕna obramba v obŕtoj nemŕkega naroda ter z njim povezane Evrope, na drugi pa nakopiŕen vojni materijal dveh svetovnih imperijev. ŕe naŕ znaki ne varajo, gre skrajna odloŕnost obeh taborov za tem, da ŕe spravi poloŕaje bojiŕŕ v fazo odloŕitve. Radi te-

Panzer sind an der Invasionsfront gemeldet
Die Panzergrenadiere haben sich eingegraben und erwarten in ihren Erdlöchern das Herannahen des Feindes

PK.-Aufnahme: ff-Kriegsber Stollberg, PBZ., GD.

ga stojimo pred velikimi dogodki na vseh evropskih frontah.

Anglo-ameriŕska vojna proti Japonski, kjer je ameriŕski general Mac Arthur vrhovni poveljnik vseh operacij, nam kaŕe ŕe od lanskega leta, da se nagiblje tudi njegova fronta k odloŕitvi. Njegovi ofenzivni skoki iz Avstralije na otoŕje juŕno Nove Gvineje ter dalje od otoka do otoka do Admiralskih in Marijanskih otokov pomenijo, da bi Anglo-Amerikanci Japoncem radi odrezali morske ceste z Rabaulom ter doŕegli iz zahoda moŕnost ogroŕanja Filipinov. To bi ameriŕskemu talstvu omogoŕilo tudi bombardiranje japonskega ozemlja in drugih pokrajin. Mac Arthur misli, da bi tako pospeŕil dozorelost odloŕitve na pacifiŕkem bojiŕŕu.

Silna eksplozivna moŕ — novega oroŕja

Iz Stockholma poroŕajo: Vpostava nemŕkih »krilnih bomb« je bila pretekli petek tako silna, da se je po poroŕilu agencije »United Press« iz Londona povspel sam vrhovni poveljnik angleŕske letalske obrambe Sir Roderich Hill z lovŕkim letalom tipa »Spitfire« v zrak da bi se tako prepriŕal o poteku obrambe. Po uradnem zagotovilu je bilo tudi tokrat obŕalovati ŕrtve in ŕkodo. Glede uŕinka nemŕkega novega oroŕja je moral list »Daily Telegraph« trezno priznati: »Tako v Londonu, kakor tudi po vsej juŕni Angliji pospravljajo razvaline. Ena izmed nemŕkih bomb je padla na dolgo vrsto poslopij, ki so bila popolnoma razruŕena. Eksplozije so bile tako silne, da je odtrgalo posamiŕne strehe in lih vrŕlo na druga poslopja. Tudi po sosednih cestah je nastala velika ŕkoda. Neko veliko poslopje je razbilo celo na veŕjo razdaljo«.

List »Daily Mail« piŕe, da je eksplozivna sila novega oroŕja »V 1« silna. Laburistiŕni list »Daily Herald« pravi, da je negotovost glede znaŕaja novega oroŕja »V 1« tisto, kar Angleŕe najbolj vznemirja. Mnogo je takih ki ŕe vsled uŕinka novega eksploziva ŕe v drugŕi v enem tednu izkubili svoje stanovanje. Mnogi ljudje ŕivijo samo ŕe v zakloniŕŕih ali pa zbeŕijo, ŕim se ŕrje brenenje krilne bombe, v jarke izkopane v svrŕo zaŕŕite proti drobcom. »News Chronicle« zahteva pod takimi okoliŕinami spremembe v metodah civilne obrambe.

Iz Berlina poroŕajo v zvezi z uporabo novega nemŕkega oroŕja sledeŕe: Nova eksplozivna telesa, ki jih je vpostavila Nemŕija poŕenŕi s 16. junijem proti Angliji in mestu Londonu, imajo naziv »V 1«. »V« pomeni v tem ŕluŕaju kratko za Vergeltung ali povraŕilo, ŕtevilka »1« pa pravi, da je to prvo povraŕilno oroŕje v vrŕi povraŕilnega oroŕja sploh. Londonski tisk je moral eprŕi uŕinkovitosti novega oroŕja priznati oroŕju »V 1« zviŕen pomen. Pri tem so ŕe listom izmuznili nekatera znaŕilna priznanja. Tako govori znani letalski dopisnik lista »Daily Mail«, Bednall, o »bitki za leŕe bombe«, ki da je zaŕela z vso resnostjo. Smeŕno je, tako priznava Bednall, ako nekdo zatrjuje, da napadi z »V 1« na juŕno Anglijo nimajo vojaŕkega pomena. Vedno veŕ tega razŕteljiva poŕiljajo Nemci na otok. Od ŕasa do ŕasa poŕiljajo Nemci svoje bombe v besnem tempu. Ena serija sledi kar drugi. Zelo teŕko je najti obliko obrambe, ki bi ŕe zamogla uŕinkovito upreti novemu oroŕju. Angleŕska obramba mora radi tega kreniti na nova pota. Za enkrat zbirajo izkuŕnje. Izkazalo se je, da zbiŕjanje bomb s pomoŕjo letal ni zadovoljivo. Noŕni lovci niso dovolj hitri. Kar se tiŕe anglo-ameriŕskih bombnih napadov na domnevane baze odstreljevanja v severni Franciji, pripominja Bednall, da je kamuflaŕa Nemcev tako rafinirana, da z letal sploh ni moŕno presoditi, kie se nahajajo dotiŕne baze.

Neki dopisnik lista »Daily Mail«, ki zasieduje ŕe veŕ dni obupno obrambo Angleŕev proti krilnim bombam ob juŕno angleŕski obali, piŕe, da so nemŕki »robotarji« uniŕili v eni sekundi veŕ hiŕ in jih izravnali z zemljo. Eden zmed oŕividcev, ki se je reŕil, je dejal sledeŕe: »Mislim sem da mi je srce spolznilo v usta, ko sem videl eno izmed teh poŕastŕ z veliko brŕino leteti proti naŕi hiŕi«. Nemŕko oroŕje je dobro zaŕelo nŕrŕu z ŕivili v prizadetih podroŕjih. Trgovci z ŕivili so preŕeli nalogo, svoje blago v bodoŕe ŕigrneje shranjevati. Organi letalske zaŕŕe v juŕni Angliji ŕo v zadnjem ŕasu opazili, da poŕajo krilne bombe bolj strmo proti zemlji kakor prve dal. Na ta naŕin ima prebivalstvo ŕe manj ŕasa, iskaŕi pravoŕasno zaŕŕite v zakloniŕŕih.

Junaštvo Spodnještajercer v svetovni vojni

V času, ko skoro dnevno čitamo v časopisu o podeljevanju odlikovanj spodnještajerskim vojakom za hrabro zadržanje na frontah, bo zanimal popis izročitev odlikovanj spodnještajerskim prostovoljcem v prvi svetovni vojni.

Iz še ohranjenega dnevnika, ki ga je pisal v svetovni vojni bojevnik takratnega K. k. Freiwilliges Schützenbataillon-a Marburg IV, v katerem so služili sami mladoletni prostovoljci iz vseh občin Spodnje Štajeske, stoji v popisu desete bitke ob Soči, ki se je vršila maja in junija 1917, med drugim sledeče:

»Zaključek bojev v deseti bitki ob Soči je postal ponosno bilanco. Naš K. k. Freiwilliges Schützenbataillon Marburg IV, je preprečil predor soške fronte, kar je bilo v okviru celotne bitke ogromnega strateškega pomena. Sovražni cilji desete bitke ob Soči so šli namreč za tem, da bi se prebilo frontno črto na točki, ki so jo držali naši Spodnještajerci med gorovjem Grmada in Jadranskim morjem. Zato so tudi priznanja bataljonu dosegla najvišjo točko. Bataljon so v vojnem poročilu imenoma pohvalili od strani vrhovnega poveljstva. Saj je tudi ujel v celoti nad 800 moč in 30 oficirjev, uničil sovražno brigado z brigadirjem vred ter zaplenil ogromno materiala. Hrabrost, požrtvovalnost in strateške uspehe so razen tega priznala bataljonu tudi vsa ostala nadrejena poveljstva. Vidne znake odlikovanja za hrabrost so dobili vsi oficirji in vsa moštva bataliona in celo sam cesar je takrat prišel kot vrhovni poveljnik vse oborožene sile na fronto ter si ogledal in osebno izročil nekaterim našim možem hrabrostna odlikovanja in jih pripel na njihova junaška prsa. To izrednost je treba posebno poudariti in podrobno zabeležiti.

Deseta bitka ob Soči je bila zmagovito dobojevana, ko je dobil naš bataljon zameno ter zastopil postojanke, da se odpočije. Vojski se še niso naspali, ko je prišlo povelje, da pošlejo kompanije svoja odposlanstva sestojeca iz oficirjev in moštva, nekoliko v zaledje fronte, da bodo sprejela tam izročena odlikovanja za hrabrost osebno z rok samega vrhovnega poveljnika in cesarja. Medtem ko je ena kompanija odkorakala že nekaj preje proti Trstu in jo to povelje ni moglo več doseči, so ostale določile svoje najvišje junake ter jih poslale proti vasi Opčini, kjer so pričakovali najvišji obisk. Oficir, ki je bil v tem odpo-

slanstvu, je o tem, za Spodnještajerce zgodovinskem dogodku pripovedoval sledeče:

Postavili in izravnavali so nas v eni vrsti po rangu. Po čakanju, ki je pri takih priložnostih neizogibno, se je končno pojavil monarh s svojim velikim spremstvom, obdan s samimi visokimi generali in višjimi oficirji. Radovedno smo opazovali, kako se nam približuje spremljan z najvišjimi glavami takratne naše armade. Sledili so predpisani pozdravi in poročila, ki jih je podal poveljnik armadne skupine. Ko je stopil cesar pred naš oddelek in mu je poveljnik armadne skupine predstavil našega bataljonskega poveljnika, Hauptmanna Vlada Aleksandra, mu je cesar krepko stisnil desnico, ga nežno udaril po rami ter mu izredno prijazno in tovariško čestital k doseženim uspehom v bojih. Hkrati mu je pripel visok red na prsa, ki so bila pokrita že z raznimi odlikovanji. Predno se je cesar podal med nas, je Hauptmannu Vladu čisto tovariško, kakor oficir oficirju, rekel: »Ti Vlad, za kakšna odlikovanja predlagaš vse te junake?« Vlad je na to s svojim znanim visokim glasom odgovoril, da smo ga vsi dobro slišali: »Vaše Velikanstvo! Eno zlato in devetnajst velikih srebrnih!« Cesar se mu je nato prijazno nasmešnil ter rekel ordonančnemu oficirju, ki je nosil odlikovanja: »Prosim 19 zlatih in eno veliko srebrno.« Očitno je cesar smatral Vladov predlog za preveč skromen in nam je hotel vsem pripeti zlato in le enem veliko srebrno. Sedaj se pa Hauptmann Vlad v svoji službeni gorečnosti, ne da bi bil vprašan, še enkrat oglasi: »Vaše Velikanstvo! Pokorno javljam samo eno zlato in 19 velikih srebrnih.« Cesar ga pogleda in molči, ordonančni oficir mu pa izroči najprej eno zlato, ki jo je pripel Fährnrichu Meijowschku na prsa, vsem ostalim pa vsakemu veliko srebrno. Dogodek je pokazal, da je cesar nameraval odlikovati vse navzgor, razen enega z zlatimi, ker so v njegovih očeh uspehi in zasluge, ki jih je bataljon pokazal v bojih, to zahtevale. Ker je pa bataljonski poveljnik odločno predlagal samo eno zlato in devetnajst velikih srebrnih, je cesar njegov predlog upošteval.

Kakor že uvodoma omenjeno, so pozneje merodajna poveljstva skrbela, da so dobili odlikovanja za hrabrost vsi oficirji in strelci K. k. Freiwilligen Schützenbataillona Marburg IV, ker si je svoje najvišje latorike priboril ravno v deseti bitki ob Soči.

Zmožnosti in čednosti nemškega naroda

Vsak razumen človek mora priznati, da je nemški narod v vsakem pogledu prvi na svetu. Generacije, rojene v minulem stoletju, se izza časa pred prvo svetovno vojno spominjajo ugleda in spoštovanja, ki ga je že takrat širom zemeljske oble uživalo nemško ljudstvo. Mlajši rodovi, ki so svoje znanje o tem črpali iz izročil, zgodovine in sodobnosti, so pa brezdvomno še boljši ocenjevalci nemštva.

Civilizacija, ki je posebno v minulem in sedanjem stoletju doživela ogromen razvoj ter prinesla človeštvu mnogo koristnih pridobitev, je lahko nemškemu ljudstvu za njegove prispevke hvalna. Nemci so na vseh področjih v razvoju kulture opravljali pionirsko delo. Delali in kotali so vedno največ v prvih vrstah. Bilo bi odveč, naštevati vse panoge znanosti, kjer so si učenjaki nemške krvi in nemškega jezika z delom svojih glav ter s pridnostjo, vztrajnostjo in žilavostjo postavili nesmrtni spomenike. Isto se lahko trdi tudi o ročnem delu Nemcev.

Razume se, da se je vzporedno z razvojem kulture v Nemčiji razvijalo tudi vse ostalo življenje in dogajanje. Medtem ko so razni drugi narodi zastajali, ker niso bili v stanju, slediti času in dogodkom, so bili Nemci vedno nekakšni predelavci in spodbudniki v vsem, kar je bilo novega in naprednega. S tem doseženi uspehi so bili seveda tudi v korist drugim narodom, v kolikor so jih znali obrniti v svoj prid. Vsak izum, vsaka novost in vsak napredek je vedno pridobil za vse človeštvo. Tako n. pr. je bil razvoj tehnike v Nemčiji vedno na slajni višini. Tujina je izdelek nemške tehnike občudovala po stotih, iz tekmovalnih oziraj pa bila zavistna.

Ali ni čisto nekaj naravnega, da so tako odlične lastnosti, ki dvigajo nemški narod nad drugimi plemeni in narodi, morale roditi nasprotnike predvsem pri narodih, ki so hoteli tekmovali z Nemci? Iz tekmovalnih razlogov so našli načine in pota, da so skušali leta 1914. prvo in sedaj drugo svetovno vojno. Gre jim za to, da bi se iznebili tekmece, ki jim je v vsakem oziru neprijeten. Po prvi svetovni vojni jim je uspelo nemško gospodarstvo z najboljšo industrijo na svetu celih 14 let držati v onemoglosti. Ko je pa Adolf Hitler s pomočjo nacionalsocializma Nemčijo zopet gospodarsko oživel, so njeni tekmeči iz gole zavisti izsilili sedanjo vojno. Velikanski bojevniki uspehi, ki jih je Nemčija dobojevala v tej vojni, predstavljajo uspeh nemškega uma, dela, zmožnosti, hrabrosti in žilavosti.

Ce pogledamo še v dežele, ki so jih v tej vojni zasedle nemške čete, moramo občudovati organizacijsko zmožnost Nemcev. Ne samo red in novo upravo, temveč tudi gospodarsko obnovo, delo in preustroj družabnega reda v nacionalsocialistično smer, so prinesli Nemci v vse te dežele takorekoč z okupacijskimi četami vred.

Nemci so s svojimi storitvami doslej vedno in povsod pokazali, da so vodilen narod, ki zasluži in je vreden zavzemati tudi vodilen položaj. Organizatorno na višku stoječa in nad vse zmožna Nemčija bo po vojni brezdvomno zavzemala položaj, ki ji gre po njenih vrlinah in sposobnostih.

Trideset vojnih členov za nemški narod

Clen 26.

V vojnem času gre vpostavna dolžnost tako daleč, da mora posameznik dati svoje življenje v svrhu vzdrževanja in ocvanja življenja svojemu narodu. Zakaj bi se v očigled te najvišje in nenadomestljive žrtve ne moglo zahtevati, da žrtvuje v slučaju potrebe vsak svojo posest in lastnino, da bi s tem služil zmagi ter osigurval zaščito skupnosti svojega naroda? Šele potem voljne pripravljenosti na take žrtve nastane iz nabire ljudi ljudstvo ter iz ljudstva v višjem smislu narod.

*

Vpostavna dolžnost zahteva v vojnem času življenje za domovino in narod. Nemški narod se bojuje za svoj obstoj in svoje življenje ter je najvišja dolžnost vsakega posameznika, da žrtvuje za ta zvišan cilj, če je potrebno, tudi svoje življenje. Kdor pomisli, da žrtvuje nekateri svoje nenadomestljivo življenje, mora, če je pravičen, priznati, da ima skupnost pravico od ostalih zahtevati, da žrtvujejo za obrambo življenja in obstoja naroda, če to razmere zahtevajo, svojo posest in svojo lastnino. Te dobrine, ki se po zmagi lahko zopet nabavijo, zdaleka niso toliko vredne, kakor je vredno življenje. Kakor vemo, žrtvuje nemško ljudstvo posebno letalskim napadom izpostavljenih področjih svoje premoženje in svoje dobrine. To je dokaz, da so Nemci na vse žrtve pripravljeno ljudstvo, ki je v smislu pričujočega vojnega člena narod v zvišanem smislu besede.

ODREDBE

* Oddaja tekstilnega blaga za popravila. Po najnovjšem odloku Reichsbeauftragter-ja, für Kleidung, se lahko metersko tekstilno blago kupuje v svrhu popravil, z izjemo blaga iz volne in blaga, ki vsebuje volno, in sicer v vsakem koledarskem četrtletju do 0,2 qm na pod zaporo stoječe punkte za gornje obleke. Nakup se zabeleži v Sonderabschnitt-u 9 in 10. To določilo ne velja na Spinnstoffkarte für Polen. Izvedba popravil gotovih oblek in pletenin itd. v popravilnicah obrti, industrije in trgovine je neomejeno dovoljena. Ta predpis velja tudi za Spodnjo Štajersko.

* Delna zamenjava belega za črni kruh. Položaj krušnega žita zahteva delno zamenjavo pšenice za rž. Zato se bo v 64. in 65. doletni perijodi, to je v času od 26. junija do 20. avgusta 1944, vsem potrošnikom nad deset let, namesto 1000 g pšeničnomočnih izdelkov izdalo 1000 g izdelkov ržene moke. Z veljavnostjo z dne 26. junija 1944 opravičujejo torej odrezki za kruh A in B na Reichsbrotkarte B, za nakup rženega kruha ali moke in ne pšeničnega, kakor govori napis na odrezku.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Waffenappell in der HKL
Der Regimentsadjutant in einem Grenadierregiment, Ritterkreuzträger Hauptmann Ost, überzeugt sich vom Zustand der Waffen in der HKL.

PKB-Sch. PK-Kriegsber. Schlegelgenz (PKB-Sch.)

»Das Olenko«
eine von den Sowjets erbeutete panzerbrechende Waffe, ist heute in jedem deutschen Graben zu finden.

Major Rudel, der erst kürzlich seinen 2000. Feindeinsatz flog, hat schon manchen Sowjetpanzer auf den Gewissen. Hier hat der hervorragende Schlachtfieger mit einem guten Fischzug die Kanone des sowjetischen Panzers außer Gefecht gesetzt.

Pionierstoßtrupp am feindlichen Drahtverhaue
PK-Zeichn.: H-Kriegsber. Faust, Waffen-H, GD.

Kosaken sichern Eisenbahnstrecke
Im kroatischen Bandengebiet hat man freiwillige Kosakeneinheiten mit großem Erfolg zur Sicherung der Eisenbahnlinien eingesetzt. Auf den Höhen, von denen aus der Verlauf der Eisenbahnlinie gut einzusehen ist, haben die Kosaken Aufstellung genommen, um jeglicher Eventualität eines Anschlages auf die Bahnstrecke, deren Lahmlegung ständiges Ziel der Banditen ist, entgegenzutreten zu können.
PK-Kriegsber. Kahna (Sch.).

Marine-Kampffähren

die in den letzten Monaten wiederholt im Wehrmachtbericht erwähnt wurden, haben sich an allen Meeresfronten im Kampf mit feindlichen Schnell- u. Kanonenbooten, sowie als Nachschubfahrzeuge und bei Küstenbeschießungen hervorragend bewährt.

PK-Aufn.: Kriegsber. Kröncke, HH, GD.

Blick auf ein Sammelager sowjetischer erbeuteter Waffen im Rücken der Ostfront

PK-Aufnahme: Kriegsber. Kröncke G.D.

MASSENEINSATZ DER AMERIKANER

Von Kriegsberichtler Lutz Koch

(PK.) Nach der Erreichung der Westküste der Halbinsel Contentin durch die nordamerikanischen Panzerspitzen, trägt nun der Festungsbereich Cherbourg die Schwere des auf Stadt und Festung niederprasselnden ungestümen Angriffs. Endlich sieht sich der Gegner in die Lage versetzt, das Bollwerk berennen zu können. Das er nach der Planung des ganzen Landungsunternehmens, die die Abschnürung der Halbinsel bereits am zweiten Tage der Invasion vorsah, im Überraschungsangriff schon in der ersten Woche nehmen zu können hoffte. Der Widerstandswille und die Kampfkraft der deutschen Divisionen, die die Halbinsel an den Einbruchstellen und gegen den dreifachen Stoßkeil der Amerikaner verteidigten, haben es zuwege gebracht, daß erst volle vierzehn Tage später die Küste erreicht und dann der Angriff auf Cherbourg mit den auch jetzt dem Feind wieder reichlich zur Verfügung stehenden Kräften an Menschen und Material gestartet werden konnte.

In harten Kämpfen mit dem ständig knapp nach-

folgenden Feind, der vergeblich versucht, gegen die auf Befehl sich langsam auf den eigentlichen Festungsgürtel absetzenden deutschen Truppen in einem Durchbruchversuch anzusetzen, wurden die neuen Stellungen bezogen. Sie liegen in einem flachen Bogen um das eigentliche Gelände der Stadt und Seefestung und schließen verschachtelte Land- und Seebatterien, Widerstandsnester und Stützpunkte ein. Vier Tage nach der Erreichung der Westküste und nach der Neugruppierung der bei Valognes und Montebourg stark angeschlagenen Kräfte, die von See her neuen Zuzug erhielten, begann die erste Angriffswelle auf die Außenbezirke der Festung. Hierbei mußten nordamerikanische Infanterieeinheiten und Panzerverbände sofort die Feststellung machen, daß es mit dem langsamen Zurückweichen vor ihnen wie bisher auf Grund vorliegender Befehle zu Ende war. Wiederum standen die verbissenen und erfolgreichen Verteidiger von Montebourg in der gleichen Abwehrbereitschaft wie in den vergangenen Kampftagen ihren Mann und ließen vor ihren Stellungen den verzweifelt anrennenden Gegner bei

zahlreichen abgeschlagenen Angriffen tot und verwundet zusammenbrechen.

Seit Donnerstag früh hat der Feind nun auch von See her seine schweren Schiffsgeschütze auf den gesamten Festungsbereich angesetzt. Breitseiten mittlerer und schwerer Kaliber kommen mit brüllendem Getöse auf die Verteidiger zu. Bei dem aufkläreren, meist sonnigen Wetter, ist auch die feindliche Luftwaffe mit Bombern und Jagdbombern, mit Flächenwürfen und Einzeljagd zur stärksten Unterstützung des immer wieder von der Landseite mit Panzern und Infanterie vorgetragenen Angriffs übergegangen. Der gesamte Festungsbereich bebte von den Einschlägen der feindlichen und von den Abschüssen der eigenen Artillerie, die wie die Batterien der Küstenartillerie mit großer Wirkungskraft gegen die Feindflotte und den Aufmarsch an der Landfront unablässig schießen.

Alle Kräfte sind in Cherbourg zur Verteidigung der Festung zusammengefaßt, und besonders harte Kämpfe sind nun entbrannt. Bei einem Ort geht der Kampf vor allem um den dortigen Flugplatz. Durch die Aufmerksamkeit der Besatzung des Flughafens wurde ein Überraschungsversuch der Nordamerikaner verhindert. Der Einbruch konnte im schnellen Gegenstoß unter schwersten

Verlusten für den Feind bereinigt werden. Auch bei anderen Stützpunkten ergab sich heute das gleiche Bild. Eindringender Feind konnte mit der blanken Waffe geworfen oder herankommende Panzerkeile durch das konzentrierte Feuer der Batterien zerschlagen werden.

Jeder Fußbreit Boden kostet den Nordamerikanern wie schon bei den Häuserkämpfen von Montebourg hohe Verluste. Aber Montgomery treibt die Divisionen seiner amerikanischen Bundesgenossen immer erneut zum Angriff, weil er den Hafen Cherbourg für seine Versorgungsflotte dringend benötigt. Diesem Ziel opfert er bedenkenlos die Nordamerikaner. Unsere Infanteristen müssen in ihren Widerstandsnestern und Feld-

stellungen unter der Feuerwalze des Gegners viel leiden. Für ihren kämpferischen Einsatz spricht aber, daß es ihnen gelang, zahlreiche Angriffe in den letzten Stunden mit der blanken Waffe zum Stehen zu bringen und auch mit Panzer-Nahebekämpfungsmitteln sich gegen herankommende schwere USA-Panzer durchzusetzen.

Die Verteidiger von Cherbourg stehen in einem wütenden Sturm des feindlichen Großangriffs, der aus der Luft und in immer neuen Angriffswellen auf der Erde gespielt wird. Sie kämpfen und halten in diesen Stunden, wo die Invasionsschlacht in der Normandie eigentlich nur den Pulsschlag des Ringens um Cherbourg kennt, unter harten Kampfbedingungen, die in der Massierung der Mittel eindeutig für den Gegner sprechen.

RIESENBRÄNDE IN LONDON

Von Kriegsberichtler Wolfgang Keuschler

PK. Sie kämpfen gegen Sperrballone, gegen eine gigantische Feuerwalze von todsprühenden Flakgranaten und gegen eine Vielzahl von britischen Nachtjägern. Ein gewaltiger Verteilungsapparat mit Zehntausenden von Leuten wird in Bewegung

gesetzt, wenn hoch über der britischen Hauptstadt deutsche Nachtaufklärer ihre Kreise ziehen.

Aber trotz der verstärkten Abwehr, die sich nicht allein gegen die neuen deutschen Sprengkörper, sondern auch gegen die Flieger und das

deutsche Volk den Erfolg der neuen Waffe bestätigt sehen, sind unsere Fernaufklärer fast Nacht für Nacht über London gewesen, und als wirklich einmal eine starke Meute britischer Nachtjäger einen deutschen Aufklärer hetzte und durch das zahlenmäßige Übergewicht von seinem Flugweg abzudrängen vermochte, da flog an einer anderen Stelle bereits eine neue deutsche Maschine in den Raum der Themsemetropole ein und konnte die Erkundung der Riesenbrände von London erfolgreich zu Ende führen.

„Man mußte Maler sein“, so beschreibt ein deutscher Aufklärer das Bild, das sich ihm hoch über London bot, nachdem stundenlang vorher schwerkalibrige Sprengkörper in der englischen Hauptstadt explodiert waren. „Man mußte eine Staffelei haben, um das flammende Rot und das grelle leuchtende Gelb der Brände zu malen, die in das Gesicht Londons die Feuerzeichen der Vernichtung eingegraben haben.“

Die deutschen Flieger, denen ihre Beobachtungen oft durch starkschichtige Wolkendecken erschwert wurden, hatten den Eindruck, auf einer riesigen hellerleuchteten Mattscheibe, auf einer Art von Leuchtparkett, das von unten angestrahlt wird, herumzufliegen. Selbst durch mehrere tausend Meter dicke Wolkenbänke waren die riesigen

Bodočnost spodnještajerskega vinogradništva

Piše Landwirtschaftsrat Ing. REITER, Landesbauernschaft Steiermark

Trtna uš je kriva, da je smatrati spodnještajersko vinogradništvo danes kot zastarano. Ko je v 80 letih prišla iz zapada in opustošila najjužnejši del Spodnje Štajerske, nikdo ni vedel ničesar o pravilni metodi cepljenja, še manj glede podlag, njihovih zahtev in učinka na plemenito trto. Na dobro srečo so odstranjevali katastrofalno škodo, ki si jo mlajša generacija vinogradnikov niti predstavljati ne more. To delo kot velikopotezni poskus je prineslo iznenadujoče dobre uspehe. Mnogo vinogradov iz tiste dobe vidimo še danes. Čeprav so stari že 60 let, še dajejo vedno skromni pridelek. S tem je dokazano, da zamore plemenita cepljena trta doseči visoko starost, če jo le primerno negujemo. To dejstvo dolgo časa ni bilo popolnoma dokazano.

V starih nasadih je bilo mnogo plemenitih sort in tudi takih, ki ne odgovarjajo modernim vidikom. To je tudi jasno, če pomislimo, da so zahtevali takrat čimprej in čimveč pridelka. Najdemo pa tudi lege, ki bi bolje odgovarjale drugim kulturam, narobe pa tudi take najboljše lege, ki niso zasajene, ker posestniki niso bili v stanju, da bi jih zasadili. Za vinogradništvo tako izborne lege so navadno zelo strme, marsikje pa še tudi kamenite. Nov nasad bi bil mnogo stal, česar pa obubožani kmetje niso zmogli. V področjih, kjer prevladujejo strme lege (n. pr. v Kollosu) je poljedelstvo zreducirano na minimum in pritekajo dohodki samo iz vinogradništva. Če nastane tam katastrofa, je gospodarska moč izgubljena. In tako je tudi bilo.

Zastareli nasadi in gospodarske metode so take, da v moderni Nemčiji ne morejo več obstojati. Na eni strani je pridelek premalen, na drugi pa vsled tega gospodarsko premalo izrabljene. Na drugi strani so obdelovalne metode tako ekstenzivne, da je nizki pridelek razumljiv.

Vinogradništvo je treba radi tega nujno reorganizirati. V to svrhu je treba najboljše prevdanka in tudi potrebnega časa. Tako velike naloge ni možno rešiti v enem desetletju, treba bo predvidoma kakih 20 in še več let, preden bo vinogradništvo na vseh hribih znova vzcvetelo.

Pred pričetkom takega dela pa je treba jasno orisati temeljne ideje, po katerih bi se to imelo zgoditi. Spodnještajersko vinogradništvo bo tedaj v vseh časih obstajalo samo, ako bo pridelovalo

1. kvalitetna vina in
2. ako bo množina pridelka zadostovala, zagamtiti obstanek kmetijskega gospodarstva.

Z navadnimi povprečnimi ali množinskimi vini v bodoče ne bo šlo, ker so pridelovalni stroški

spricho strmin in čestokratnih vremenskih katastrof previsoki. Temu nasproti pa nudijo kvalitetna vina vedno potrebno rentabilnost, ker je povpraševanje po takih vinih stalno. Množinska vina lahko pridelujejo samo tam, kjer so pridelovalni stroški nizki in narava ne nudi toliko rizika.

Kvalitetne sorte so bile doslej in veljajo še danes deloma kot slabi producenti. Potemtakem točka 2 glede pridelka odgovarjajoče množine ne bi bila dosegljiva. Temu pa ni tako. Ako vzamemo cepilni material samo od dobrih in redno rodečih trt in je tudi sicer, nega prvovrstna, bomo lahko združili kvaliteto in kvantiteto do gotove mere. Ekstenzivno vinogradništvo pa v bodoče ne bo imelo več obstoja. Kdor ne bo hotel intenzivno gospodariti, bo gospodarsko podlegel.

Prvi pogoj je, da se tudi na Spodnjem Štajerskem novih nasadov ne bo smelo izvrševati po volji posameznikov. Za nove nasade bo treba uvesti metodo uradnega dovoljenja. To izgleda kakor neke vrste prisilno gospodarstvo. Kljub temu pa je potreben predpogoj v tej smeri, da se bo v bodoče smelo zasajevati s trtami samo tiste lege, ki dajejo jamstvo za produkcijo kvalitetnih vin. Nizke, mrazu izpostavljene, severne ter severovzhodne lege ne pridejo v poštev. Potom dovolila bomo spravili dovoljene sorte tja, kjer so na mestu. Če danes še mnogi kratkovidnejši govorci proti omejitvi sort, jih bo bodočnost kmalu prepričala o pravilnosti takega postopanja. Ravno tako se bo dalo predpisovati vinogradnikom razdaljo vrst in trsov z ozirom na lažjo obdelovalno metodo. Pozabiti ne smemo, da bo v Nemčiji vedno primanjkovalo delavcev in da bo treba tla obdelovati mehanično, škodljivce pa pobijati motorizirano. Na mestu vinogradnega kola bomo v bodoče morali uporabljati žične okvire, ker naši gozdovi ne bodo imeli več dovolj lesa, potrebnega za mnogo nujnejše svrhe.

Vsa ta kardinalna vprašanja se bo moralo že vnaprej rešiti, sicer bo prišel vinogradnik v bodoče v težave. Nasvetovanje vinogradnikom ni nikakor varuštvo. Pri kratkotrajnih in manj dragoceni kulturah se pogreške lahko da odpraviti. V vinogradu pa trajajo pogreške vse življenje vinograda. Če posadimo manj vredno sorto, je kvaliteta vina pokvarjena za 25, 30 ali še več let. Ako je razdalja med vrstami preozka, ne more vinogradnik uporabiti nobenega stroja. Raje manjši vinograd, ki je dobro obdelan in tvori trdno gospodarsko bazo, kakor pa velik vinograd z zastaranim, ekstenzivnim gospodarstvom.

Prva skrb bo veljala vzgoji sadik. Treba bo upo-

rabljati samo cepiče, pridobljene od trsov, ki dobro rodijo. V bodoče se bo smelo iz trsnic oddajati samo trte 1. kvalitete.

Zvišana produkcija pa je zlasti odvisna od gnojilne. Trta rabi mnogo, če pomislimo, da ji vzamemo vse, kar zraste v enem letu: les, listje in grozdje. Treba bo gnojiti z absolutno enakomernostjo. Zlasti pa bo treba skrbeti za dovoz humusa. Spricho pomanjkanja hlevskega gnoja se bo moralo vinogradništvo posluževati takozvanega »zelenega gnojenja« in hitrega komposta (šota in umetni gnoj). Vprašanje humusa je bilo doslej še vse premalo upoštevano. Brez dovoza dovoljnih količin humusa nastanejo v vinogradih pojavi, ki se prej ali slej neprijetno izkazujejo. Enostransko gnojenje z umetnimi gnojili daje sicer zaželjene hranilne snovi, vendar poslabša fizikalno sestavo zemlje. Uspeh imamo šele tedaj, ako menjamo vse vrste gnojil pravilno. Iz vinogradov mora tudi izginiti tista trava, ki jo mnogi želijo v krmilne svrhe. Vinska trta ne trpi poleg sebe nobene druge rastline, ki ji jemlje hranilne snovi in vodo. Velikega pomena je tudi dobro obdelovanje. Rez in vzgoja vinske trte je potrebna napram zastarelim metodam obnove, ki morajo biti v strogem soglasju s pridelovanjem kvalitetnih vin. Ta rez mora biti tudi prirojen na žičnih okvirih.

O čistosti sort pri sajenju ni treba izgubljati besedi, ker je ista v urejenem vinogradništvu samo ob sebi razumljiva. Ta čistost pri sajenju ne olajšuje samo rezi, temveč tudi trgatve.

Velikega pomena za obnovo vinogradništva je tudi ureditev cest in obiskrba z vodo za škroplilne svrhe. Ako se bo uporabljalo motorizirane škroplilnice, mora biti povsod in ob vsakem času dovolj vode. Pri eksponiranih posameznih vinogradih bo treba seči po zgraditvi cistern. Kjer so v bližini potoki, ribniki itd., se lahko izvrši vodna oskrba za več obratov. Moderno vinogradništvo pa ne more biti v bodoče več odvisno od dovoza vode z vprežno živino.

Kakor vrata v hiši, spada k vinogradništvu tudi kletarstvo. Mnoga vina bi bila lahko boljša, ako kletarstvo ne bi bilo tako neverjetno primitivno. Ves napredek v kulturi ne koristi nič, ako kletarjenje ni pravilno. Z natančnostjo in čistostjo se bo dalo doseči že bistveno izboljšanje. S samim izboljšanjem kletarske metode si še nismo izboljšali samih kleti in njihovih naprav. Vse kleti z malimi izjemami so prenizke. Temperatura v teh kletih je nihajoča, mimo tega so premajhne in služijo razen vinu še shrambi drugih pridelkov in predmetov, ki uplivajo neugodno na razvoj vina. Vinska klet naj ima po možnosti enakomerno temperaturo in naj služi samo shrambi in kletarstvu vina. To so fundamentalni momenti, ki jih je brezpogojno upoštevati.

Brände zu erkennen, die sich nach jedem Feuer-schlag der neuen deutschen Waffe zu Flächen-bränden von größter Ausdehnung verdichteten. Die bereits beim Beginn des Einsatzes unserer schwersten Sprengkörper von deutschen Aufklär-ern gemeldeten Großherde sind hinzugekommen. An vielen Stellen des Londoner Häusermeers wir-beln Feuersäulen hoch. In dieses grellfarbige Bild, das die Nacht über London zum Tag macht, mischt sich das Blitzen der detonierenden Sprengkörper, mischen sich aber auch die glühenden Feuerbah-nen unzähliger Flakgeschütze, die mit einem Sperrfeuer von nie gekanntem Ausmaß vergeblich eine undurchdringliche Abwehrmauer gegen die deutschen Sprengkörper aufzurichten versuchen.

Wie verheerend die Wirkung unserer neuen Sprengkörper drüben sein muß und welcher Um-fang der Zerstörung durch ihren Einsatz bereits erreicht worden ist, geht aus der Meldung eines deutschen Aufklärers hervor, der in der letzten Nacht, von einem Flug nach London zurückkeh-rend, den Feuerschein des brennenden Londons noch in der Höhe von Rouen, also mehr als 200 Kilometer von der britischen Hauptstadt entfernt, durch die Wolken schimmern sah. Andere deut-sche Beobachter berichteten, daß die Wolken-decke über dem Zielgebiet nicht allein meteorolo-gisch bedingt sei, sondern daß auch der Qualm und Rauch der brennenden Stadt die Sicht nach unten verdunkelten.

deutschen Aufklärers hervor, der in der letzten sätzen, die über London waren, der Eindruck wieder, daß sie noch nie Flächenbrände von sol-chem Ausmaß erlebt hätten und daß die Wirkung der neuen Waffe unbeschreiblich sein müsse.

GOSPODARSTVO

Poslovno poročilo nemških železnic za leto 1943

Poslovno poročilo nemških železnic zrcali ogromne storitve, ki jih je izvršilo to največje prometno podjetje sveta v minulem koledarskem letu. Leto 1943 je stavilo nemškim železnicam največje zahteve. Naraščajoči izdelki oboroževalne industrije Reich-a ter zavezniških dežel so znatno dvignili blagovni promet. Blagovni promet in promet v splošnem je dvignil tudi gibljiv način vojskovanja. Področja vzhoda, ki so jih naše čete izpraznile, je bilo treba izprazniti z materialom in vsem, kar nismo pustili sovražniku, in to je predstavljalo ogromne transpor-te, da se ne omenja še dovoza, ki je bil potreben za vse fronte. Tudi dohodki v Italiji so povzročili večje storitve na področju prometa. Brezhibno funkcioniranje in strumno opravljanje prevoza vseh vrst so pa železnice pokazale s preseljevanjem prebivalstva iz pokrajin, ki so jih ogrožali sovražni bombniki. Milijone ljudi se je v kratkem času prevozilo v druge dežele.

Storitve na področju prometa so radi tega lan-sko leto narasle v veliko večjem obsegu kakor v prejšnjih vojnih letih. To se najbolje izraža v porastu dohodkov, ki znašajo 11,8 milijard RM ali 20,8 odst. nad letom 1942, ki so znašali 9,8 milijard RM. Od te vsote odpade 5,2 milijard RM na dohodke iz osebnega in prtljažnega prometa, ostanek pa predstavljajo drugi dohodki. Dohodki iz osebnega in prtljažnega prometa so se na-

pram letu 1942, zvišali za 1,2 milijardi RM ali 30,5 odst., dohodki tovornega prometa pa za 476 mi-lionov RM ali 9,2 odst. Porast dohodkov v oseb-nem prometu si je razlagati iz dejstva, da je osebni promet posebno na dalje proge v narašča-nju in da se potniki poslužujejo vedno bolj viš-jih razredov, da so obiski vojakov in promet v po letalskih napadih ogroženimi področji in od tam izseljenimi prebivalci v porastu in da je tu-di promet inozemskih delavcev znaten. Medtem ko so znašali leta 1938. dohodki prometa kako tretjino dohodkov iz osebnega prometa in dve tretjini iz tovornega, se je v naslednjih letih do-hodek osebnega prometa vedno zviševal ter zna-ša danes kako polovico vseh dohodkov. Da ni porast dohodkov tovornega prometa toliko nara-stel, je razlaga v tem, da prevažajo železnice največ tistega blaga, ki uživa nižje tovrne tar-i-fe, kakor je na primer premoq, železo, krompir itd.

Višje storitve železnic so zahtevale seveda tudi večje izdatke. Celotni izdatki znašajo 11,3 mili-jard RM napram 9,4 milijardam RM v l. 1942. Kar se tiče večjih izdatkov za kritje osebnih izdatkov, so isti utemeljeni z zvišanjem stanja osebja. Narasli so tudi stvarni izdatki. Posamez-no so znašali izdatki za vzdrževanje železniških naprav in vozov 3,3 milijard, za obnovitev na-prav in vozov 3,3 milijard, za vodstvo obrata 2,9 milijard, to je skupaj 4,9 milijard RM napram 4,7 milijardam v letu 1942. Postavke za vzdrževanje in obnavljanje prikazujejo finančno skrb železnic za velike investicije, ki jih uprava železnic sma-tra za potrebne in se jih radi vojne izvaja žal

mo v skromnem obsegu. Iz tega si je razlagati likvidnost železnic. Bilanca izkazuje 4,6 milijard RM tekočih sredstev, od katerih predstavljajo 2,2 milijardi RM obilnost v bankah Verkehrskreditbank in Bank der Reichsbahn, ki dajeta ta sredstva nemu gospodarstvu na razpolago. Prebitek po-nemega računa znaša 534 milijonov RM napram 16 milijonov iz leta 1942., to je 37,8 odst. porast. Temu pride še 81 milijonov RM izrednih dohodkov.

Vsi ti uspehi so se dosegli s sodelovanjem in stajerskim delovanjem vseh železničarskih službencev brez ozira na mesto, kraj in položaj. Najvišjega do najmlajšega, moški in ženske, stari mladoletnih so dali iz sebe vse, da je železnica zamogla opraviti to ogromno delo. Da ni sovražniki kljub svojim naporom doslej ni mogli ohrometi naš železniški promet, da vzdržujemo istega danes v znatno višjem obsegu kakor ob začetku vojne, je znak, da je doprinos naš železničarjev za dosego zmage impozanten.

V znak priznanja je uprava železnic svojim službencem izboljšala prostovoljne socialne dajatve in ureditve. Izboljšala je storitve bolniške skrbi, bolniško zavarovanje uradnikov ter nedodno zavarovanje železničarjev v zasledenih porajinah, in končno tudi dajatve v vojni in po železniških nezgodah poškodovanim železničarjem. Osobje se je pa tudi pridno udeleževalo izdelovanju in predlaganju novosti in izumov, ki jih kot člani delovnih posad predlagali voditeljem svojih obratov.

Trifft stets zur Seite. unter schwebenden Lasten lauert der Tod!

Pod visečim bremenom je smrtna nevarnost!

Kmetijstvo se danes poslužuje za olajšanje svojega dela raznih strojnih ureditev. Tako se bremena ne prenaša vedno s človeško močjo, temveč z različnimi dvigali in podobnimi pripomočki. Pri tem je pa previdnost nekaj zelo potrebnega. Viseče breme prav lahko odtrga vrvi ali žico ter pade na tla, kar lahko povzroči največjo nesrečo. Radi tega ni nikakšno junaštvo, če nekdo iz bližine opazuje dvigalje in prenašanje bremen. Umestno je, da ne stojimo preblizu. Važno je tudi, da se žične vrvi, žične valjke in ležaje večkrat pregleda in jih uporablja samo, če so v brezhibnem stanju in zavarovani. Pri dvigaljih, ki so urejena na prijemanje, je vedno počakati, da pridejo klesče navzdol. K temu opominu nas sili nižje naveden slučaj. Nedavno je bil neki mlinar na podstrešju svojega mlina, kjer je svojim ljudem ukazoval glede dela. Ko je svoje delo opravil, se je od-peljal z mlinskimi dvigalom v spodnje mlinske prostore. Med vožnjo se je pa dvigalo odtrgalo in z veliko brzi-no padlo v globino. Pri tem je bil udarec dvigala tako silen, da se je mlinar težko notranje poškodoval, povrh pa si je zlomil še obe nogi.

* Petindvajsetletnica čebelarkega udejstvovanja. Predsednik in vodja čebelarjev v Marburg-u gospod Otto Tschrepinko, je obhajal petindvajsetletnico svojega pridnega in uspešnega delovanja na področju čebelarstva.

UMNI KMETOVALEC

Kako zelje uspešno gojimo in se proti njegovim škodljivcem borimo

Zelje, navadno »glavnato« zelje, je menda najstarejša zelenjadna rastlina, ki je v naših krajih udomačena. Dandanes je že velika umetnost, zelje pravilno gojiti in ga ubraniti pred vsemi sovražniki, katerih ima zelje nebroj. V neki knjigi, ki pa ni najnovejšega izvora, smo našli nič manj kot 126 vrst škodljivcev in bolezni zelja. Prav mogoče je, da se je to število v zadnjih letih še pomnožilo.

Kdo bo vse te neštene bolezni in škodljivce zelja spoznal in med seboj razločeval? Kdo si bo zapomnil, kako je treba nastopiti proti nemu in kako proti drugemu škodljivcu? Zato si naši kmečki ljudje pomagajo prav enostavno: Zelje vsako leto posadijo na zelnik na enak način. Potem pa prepustijo nasad usodi: »Če rata, rata...«

Tako ravnanje je sicer pri nas splošno v navadi, ni pa najbolj pametno. Kajti končno le ni in nam ne bi smelo biti vseeno, če »rata« ali ne. Saj je vendar zelje najbolj važna zelenjava, posebno važna za zimski čas, ko ni druge zelenjave. Bodisi kuhano, bodisi praženo, bodisi surovo, je kislo zelje našemu človeku draga vsakdanja jed. Pa tudi zeljnata solata iz svežih zeljnatih glav je pozimi zelo čislana, ker vsebuje za zdravje telesa neobhodno potrebne vitamine. Vrednost zelja za prehrano je torej velika.

In če zdaj pomislimo, da bi lahko z malenkostnimi stroški in z nekoliko truda lahko pridelali trikrat več zelja, kot ga sicer pridelamo, če pustimo zelje samo sebi prepuščeno, se pač splača, da vsaj preberemo, kako se je treba nositi, da bo zelje bogato obrodilo in da ga škodljivci ne bodo uničili.

a) Kako zelje uspešno gojimo?

Ako rečemo, da to ali ono rastlino »gojimo«, potem pomeni to, da dotični rastlini kar se da strežemo, samo da lepše raste in se razvija. Če mi zelje na domačem polju pustimo, naj rase kakor samo ve in zna, potem ne moremo trditi, da mi zelje »gojimo«. Kdor zelje goji, mu mora streči, to je, skrbeti, da imajo zeljne rastline vsega potrebnega dovolj. Česa pa zelje predvsem potrebuje za uspešno rast?

1. Zelje zahteva vedno rahlo in čisto zemljo.

Ze zemlja sama, oziroma njena kakovost, odločuje pri tem, da-li je mogoče na njej pridelovati zelje z uspehom. Najboljše uspeva zelje na rahlih, zelo humoznih ilovnatih tleh. Težko, mrzla glinasta tla kakor tudi suha peščena zemlja onemogoča uspešno pridelovanje zelja. Zato so kmetje v krajih, kjer je njivska zemlja za zelje neprimerna, izboljšali košček njive z obilnim gnojenjem s hlevskim gnojem in kompostom, pa so na ta način dobili takozvane »zelnike« s humozno, rodovitno črno zemljo, kamor leta za letom sadijo zelje.

Bodisi na zelniku, bodisi na njivi, kjerkoli že imamo zelje posajeno, povsod moramo prve čase po sajenju skrbeti, da bo zemlja stalno na površju zrahljana in čista plevela. Zato je treba zeljni nasad kmalu po sajenju okopati, seveda samo plitko. Okopavanje je treba ponoviti, vsakokrat, ko se zemlja vled deževnih nalivov oskorja na površju. Se le, ko zelje prekrije vso površino s svojim listjem, postane okopavanje nepotrebno.

Kaj pa osipanje? Naši ljudje imajo navado, da zelje osipajo, to je, da prigrnejo prst k zeljnim stebrom, kadar okopavajo. Ali je prav?

Če je zemlja bolj težka in če je vlage v tleh in v zraku zadosti, potem je tako osipanje koristno. V lahkih tleh in ob suhih letih pa je osipanje zelja naravnost škodljivo in naj bi ga opustili.

2. Zelje potrebuje obilo hranilnih snovi.

Vsak ve, da daje zelje na določeno površino od vseh kmetijskih rastlin največji pridelek; na en ar 3 do 5 metrskih stotov zeljnih glav. Razumljivo je, da potrebuje zelje tudi od vseh kmetijskih rastlin največ hranilnih snovi. Zato gnojimo zelju vselej prav obilo s hlevskim gnojem. To pa ni dovolj. Kdor le more, naj zelju gnoji tudi še z umetnimi gnojili »na glavo«, to je med rastno dobo.

Kot gnojilo za zelje pridejo v poštev predvsem kalijeve soli in pa hitrotopljiva dušičnata umetna

gnojila (n. pr. Kalksalpeter). Ta gnojila trosimo tik pred okopavanjem, tako da jih pri okopavanju zakopljemo plitvo v zemljo. Na vsak ar zeljnega nasada smemo skupno potrositi do 5 kg kalijevih soli in do 3 kg salpetra. Zelo ugodno učinkuje, ako zakopljemo ta gnojila tik pred dežjem.

3. Zelje potrebuje obilo vlage.

S tem smo prišli do najvažnejšega, kar zelje poleti zahteva — toda največkrat brezuspešno: obilo vode. Če pomislimo, kako velik pridelek daje zeljni nasad in kako velik odstotek vode vsebujejo zeljnate glave, bi si lahko izračunali, koliko vode je nakupičeno v zeljnih rastlinah. Koliko vode pa potrebuje zeljna rastlina razen tega za raztapljanje hranilnih snovi v tleh in za spravljjanje teh navzgor v liste! In vendar navadno naši ljudje prepuščajo preskrbi svojih zeljnih nasadov s potrebno vodo ljubemu Bogu. Če je dežja dovolj, je zelje lepo, če je poleti suša, se zgodi, da ga ni nič.

Komur je mogoče, naj zeljne nasade ob sušnem vremenu zaliva in sicer prav obilno, pa bo imel vsako leto lep pridelek, ako je zemlja sicer dobro založena z hranilnimi snovmi.

Najbolj praktično je, ako leži zelnik v bližini tekoče vode, odkoder jo je mogoče s pomočjo male brizgalne in cevi dovesti na zelnik, kajti prenašanje vode v škafih na večje daljave se ne eplača.

b) Kako se borimo proti škodljivcem zelja?

Če hodimo zdajle mimo zelnikov, se nam mnogokrat uboge zeljne rastline zasmilijo, tako žalosten pogled nam nudijo: vse listje razjedeno, marsikatera rastlina leži suha na tleh, ves nasad izgleda klavrno in bolešno.

Kaj naj v takem primeru storimo? Predvsem se bomo vprašali, zakaj nasad tako žalostno izgleda: ali je vzrok temu, ker premalo zemljo rahljamo, premalo zalivamo in premalo gnojimo, — ali pa nam uničuje zelje kak škodljivec ali kaka bolezen.

Če imamo glede gojenja zelja mirno vest, potem nam ne preostane drugega, kot da se spustimo v boj s škodljivci zelja. Seveda moramo najprej ugotoviti, s katerim izmed njih imamo posla, da se ga bomo znali pravilno lotiti.

V naslednjih odstavkih bomo našli najvažnejše, to je najhujše zeljne škodljivce in pri vsakem navedli tudi, kako se proti njemu uspešno borimo.

1. Bolhe (Erdflöhe).

Opisovati jih pač ni treba, ker te male, dva in pol do štiri milimetre dolge temne, živahno skakajoče živalce vsakdo pozna, saj jih je včasih na zelniku vse črno. Bolhači obgrizejo mlade zeljne rastline do golih reber, ako jih je veliko, sicer pa napravijo v listje drobne luknjice, ki se pa z rastjo lista povečujejo. Mlademu zeljnemu nasadu so bolhači najbolj nevaren škodljivec.

Kako jih zatiramo?

Načinov je več. Najbolj zanesljiv način je v lovljenju na česko. V ta namen vzamemo široko in dva do tri metre dolgo desko. Na obeh koncih namestimo mala kolesa in sicer tako, da je spodnji rob deske, kadar to po robu obrnjemo desko na kolesih premikamo, kako ped od tal. Desko prevrtamo in jo opremimo z drogom, tako, da drži desko po robu, ako držimo kol v preni

višini. Na sprednji strani, to je na drogu nasprotni strani, namažemo desko s kakim lepljivim sredstvom, bodisi z katranom, bodisi s cepilno smolo, najboljša pa je lepilno sredstvo, ki ga uporabljamo za napravljajanje drevesnih pasov.

Ce porivamo tako namažemo desko pred seboj skozi zelnik, se bolhe plašijo in skačejo na desko, ker ostanejo prilepljene. To delo moramo ponavljati vsak dan, dokler bolh ne zatremo. Priporočamo se nadalje škropljenje zelja z enodotnostno raztopino sredstva Venetan.

nostavno, čeprav ne tako zanesljivo sredstvo pa je, zjutraj ob močni rosi potrositi zeljni nasad s Tomaževim žlindro, ali pa z mešanico Tomaževe žlindre in presejanega pepela. Za silo se lahko poslužimo tudi presejanega pepela samega. Tudi če potrosimo sviž ali mivko po tleh, baje pomaga. Zapuščeni, premalo gnojeni in premalo zalivani nasadi trpijo od bolh bolj kot skrbno oskrbovani zelniki.

2. Gosenice.

Tudi gosenice zeljnega belina (Kohlweißling) napravljajo na zeljnih nasadih ogromno škodo, saj obijejo zeljno rastlino do živega. Zatiramo jih bodisi z odstranjevanjem jajčec, ki jih zdajle v juniju najdemo kot rumene kupčke na spodnji strani listov, bodisi z obiranjem gosenic, kar je bolj zamudno in ogabno delo, ali pa s škropljenjem zelja s kakim sredstvom, ki uničuje gosenice (n. pr. Nosprasil). Vendar moramo upoštevati, da vsebuje Nosprasil in vsako sredstvo za zatiranje gosenic strupene snovi, zato je treba pri tem posebne previdnosti. Če smo zeljni nasad škropili proti gosenicam, moramo pri spravljanju zelja zunanje liste vreči proč.

3. Polži. Tudi polži so za zelje velika nadloga. Branimo se jih tako, da okoli in okoli zelnika ter tudi v zelniku na vsakih par metrov podolgem in počez potrosimo pas živega apna, čez katerega polž ne more. Seveda je to sredstvo uspešno le, dokler se apno vsled vlage ne ugasi, nakar je treba trositi ponovno. Tudi trošenje odpadlih igel smrek in drugih iglavcev po zelniku baje pomaga proti polžem.

4. Zeljarica (Kohlliege). Ličinke te muhe razjedajo steblo mladih zeljnih rastlin, tako da nadzemni del zaostane v rasti in posamezni listi zvenejo, včasih pa tudi cela rastlina. Proti temu škodljivcu pomaga zalivanje sadik z enodotnostno raztopino sredstva Forbit.

5. Bramor (Maulwurigrille). Ta škodljivec, ki uničuje vse podzemne dele okopavin, ne prizanaša niti zelju. Zatiramo ga, kot vsepovsod, s trošenjem sredstva Cortillan (bela zrca) po površini zelnika. Natančno navodilo o uporabi je itak priloženo vsakemu zavitku.

6. Zeljna golšavost (Kohlhernie). Vsakemu je znano, da včasih zrastejo na zeljnih koreninah velike grče ali golše. Proti tej bolezni je naj-

MALE VESTI

* **Junaška smrt SA-Standartenführer-ja Simon Kohlbacher-ja.** V bojih zoper bandite je našel junško smrt za Führerja in domovino, Führer I. bataljona Wehrmannschaftsregimenta Untersteiermark, SA-Standartenführer Simon Kohlbacher, Führer Wehrmannschafts-Standarte Marburg-Stadt. Pokojni je bil nosilec odlikovanja Blutorden der NSDAP, nadalje odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse, Ostmark- in Sudetenerinnerungsmedaille ter še nekega bolgarskega odlikovanja. Kohlbacher je bil Oberleutnant v rezervi ter eden tistih Führerjevih najzvestejših vojakov, ki je bil pripravljen vedno in povsod vse svoje sile vpostaviti in žrtvovati za Führerja in nacionalsocializem.

Umrl je Hans Klopfer, V noči na torek je preminul v Köflach-u, star 77 let, znani štajerski pesnik in zdravnik Dr. Hans Klopfer. Z njim je Štajerska izgubila enega svojih najboljših sinov, ki je v svojih delih sijajno razvijal štajersko bistvo. Nemška kultura izgubi v njem pesnika in pisatelja, ki ga je Führer ob njegovi 75-letnici rojstva odlikoval z Goethe-Medaillo. Stranka NSDAP obžaluje v njem enega svojih članov in sotrudnikov, ki je kot nacionalen borec stal vedno do zadnjega na svojem mestu. Njegovo smrt obžalujejo, tudi rudarji rudnika v Köflachu, ki jim je kot zdravnik in človek bil stalno vedno na razpolago. Klopfer je bil velik rodoljub in človekoljub ter prav poseben oboževalec naravnih krasot zelene Štajerske. Iz njegovih del se zrcali ljubezen do poželja in njenega prebivalstva, ki jih je v večjem številu spisal tudi naravnem, domačem, kmečkem narečju ter vzel iz svoje življenske okolice, v kateri je živel.

* **Novi grobovi spodnještajerskih junakov.** V Heldenhainu Ortsgruppe Erlachstein so nedavno postavili 7 novih Totenbreiter-jev na fronti za domovino padlih domačinov Gre za junake Martin Tschasch, Anton Tkautz, Martin Kadenschek, Franz Frischek, Martin Pogluschek, Franz Schögan in Friedrich Arsenschek.

* **Odlikovanja voditeljev industrije.** Führer je odlikoval z odlikovanjem Ritterkreuz des Eisernes Kreuzes mit Schwertern Generaldirektorja Karl

boljše sredstvo sprememba zelnika. Pa tudi zdravljenje zemlje pred setvijo s sredstvom Brassisan je učinkovito. Prav tako se priporoča močno gnojenje z živim apnom jeseni pred sajenjem zelja.

7. **Listne uši.** Te navadno na zelju ne napravijo posebne škode. Če pa močnejše nastopajo, jih preganjamo s škropljenjem s raztopino sredstva Venetan, s čemer obenem zatiramo bolhače.

8. **Razne glivične bolezni.** Zeljno rastlino na-

Frydag-a in Direktor-ja Dr. Ing. Hans Heyne-ja za zasluge na področju letalske oborožitve. Isto odlikovanje je dobil vodja nekega največjega nemškega rudnika Dr. Ing. e. h. Gustav Knepper, ki se je kot samouk dvignil na svoj današnji položaj. Odlikovanje Knepper-ja pomeni hkrati počastitev vseh nemških rudarjev.

Nov Ortsgruppenführer. V okviru velikega apela Ortsgruppe Marburg V je Kreisführer Strobl uvedel novega Ortsgruppenführer-ja, Pg. Reiter-ja, v njegov delokrog.

* **Policijska akademija za vodstvo letalske zaščite.** Nedavno so izročili svojemu namenu iz policijske šole nastalo policijsko akademijo za vodstvo letalske zaščite, za kar gre zasluga Reichsführer-ju SS in ministru notranjih zadev Heinrich Himmler-ju.

* **Smrt Claus Selzner-ja.** Dosedanji Generalkommissar za Dnjeprpetrovsk, Oberbefehlshaber Claus Selzner, je dne 21. junija umrl, star komaj 45 let. Selzner je bil eden tistih prvih mož, ki ga je Reichsminister Rosenberg imenoval v upravo vzhodnega ozemlja, bil je pa tudi prvak v stranki NSDAP. Po poklicu je bil obrtnik in se je že prva leta nacionalsocialističnega boja pridružil Hitlerju ter bil v stranki in za stranko vedno neumorno delaven. Njegovo delovanje je veljalo v glavnem ustvarjajočemu človeku. Ob strani Dr. Ley-ja, je Selzner obdelal in pridobil nemške tovarne in delavce za nacionalsocializem, po dosegu oblasti je pa postal najožji sodelavec Dr. Ley-ja v organizaciji Deutsche Arbeitsfront. Kot bojevnik nacionalsocialističnega gibanja se je podal končno tudi na vzhod, kjer je prirodno in uspešno deloval proti boljševističnemu razdiranju.

* **Nov župan občine Schleinitz.** Dosedanji občinski tajnik občine Erlachstein, Josef Drobne, je bil imenovan županom občine Schleinitz, Kreis Cilli.

* **Razstava Reichspropagandaamta v Cilli.** Med 28. junijem in 5. julijem ima Reichspropagandaamt Steiermark v Cilli postavljeno potovalno razstavo »Das Entscheidungsjahr — nie wieder 1918«. Razstavo bodo postavili tudi v Ortsgruppah Erlachstein, Rohitsch-Sauerbrunn, Schöstein, Anderburg, Prazberg in Sachsenfeld.

padajo mnoge glivične bolezni, ki povzročajo, da se na listju pojavljajo pege in suha mesta. Vendar navadno ne povzročajo občutnejše škode. Proti tem boleznim se borimo s tem, da odstranjemo obolele rastline, ali pa da škropimo nasade s sredstvi, ki preprečujejo glivične bolezni pri rastlinah sploh. Vendar iz razloga, ki smo ga že omenili, namreč, ker pri zelju uporabljamo prav listje za jed, vsako škropljenje po možnosti opuščamo.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezat!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično)

77. Stunde.

10 Gebote zur Pflege der Topfpflanzen

10 zapovedi za gojenje rastlin v loncih (lončnic).

1. Gib den Zimmerpflanzen genügend gute Erde in einem ausreichend großen Topf.
2. Verwende für deine Pflänzchen nicht glasierte Töpfe.
3. Sorge für einen hellen, luftigen Standort mit möglichst gleichmäßiger Wärme, lieber kühl als zu warm.
4. Vernichte sorgfältig alles Ungeziefer durch Abwaschen mit Seifenwasser und Nachspülen mit reinem Wasser.
5. Entferne abgestorbene Blätter und Zweige.
6. Besprenge die Blätter öfter mit Wasser und halte sie frei von Staub.
7. Gieße die Pflanzen, wenn sich der Boden trocken anfühlt, mit überschlagenem Wasser, am besten abends!
8. Laß kein Wasser im Untersetzer stehen, sonst wird die Erde sauer.
9. Lockere zeitweilig die Erde mit Holzstäbchen auf.
10. Topfe deine Pflänzchen um, sobald ihre Größe mehr Raum erfordert. (Vergl. Walther Naturkunde, Hahn, Leipzig.)

1. Daj sobnim rastlinam dovolj dobre zemlje v zadostno velikem loncu.

2. Ne uporablaj loščenih loncev za tvoje oskrbovanje.
3. Skrbi za svetlo, zračno stojišče s čim najenakomernejšo toploto, raje hladno ko pretoplo.
4. Uniči skrbno vse mrčes s tem, da pomiješ z milnico in poplakneš s čisto vodo.
5. Odstrani suhe liste in veje.
6. Poškropi liste večkrat z vodo in odstrani prah.
7. Zalivaj rastline, če je zemlja čutiti suha, z mlačno vodo, najbolje zvečer.
8. Ne pusti nobene vode na podstavku, sicer se zemlja skisa.
9. Zrahljaj včasih zemljo z lesenimi paličicami.
10. Presadi tvoje oskrbovanje v druge lonce, kakor hitro zahteva njihova velikost več prostora.

(Primerjaj Walther, Naturkunde — prirodnoznanstvo — Hahn, Leipzig.)

Was wir immer wieder hören?

1. Es ist zum davonlaufen — človek bi pobegnil
2. von früh bis spät — od zore do mraka
3. das könnte ich nicht sagen — tega ne bi mogel reči
4. Scherz beiseite! — Brez šale!
5. Meinnetwegen! — zavoljo mene, kar se mene tiče!
6. Sie haben es nötig! — Treba vam je tega!

7. Das bezweifle ich! — Dvomim o tem!
8. Sie sehen zu schwarz! — Preveč ste črnovidci!
9. Pretiravate!
10. Man muß das eben in Kauf nehmen — to pač moraš vzeti z drugim vred, temu se pač ne moreš ogniti.
11. Das ist mir zuwider! — To mi je zoperno!
12. Daran bin ich nicht gewöhnt! — Tega nisem vajen!
13. Ich finde Ihr Benehmen aufdringlich — vaša vedenje se mi zdi vsiljivo.
14. Auf den ersten Blick scheint mir dies unpraktisch — na prvi pogled (v prvem hipu) se mi zdi to nepraktično.
15. Bitte, nicht drängen! — Prosim, ne prerivajte se!
16. An wenn ist die Reihe? (Wer ist an der Reihe?) — Kdo je na vrsti?
17. Brauchen Sie sonst noch etwas? — Ali vam je še česa treba?
18. Sie werden damit sehr zufrieden sein! — S tem boste zelo zadovoljni!

Der Bauersmann.

Wie nützlich ist der Bauersmann, er bauet uns das Feld,
Wer eines Bauern spotten kann, der ist ein schlechter Held,
Noch eh' die liebe Sonne scheint, geht er schon seinen Gahq
Und tut, was allen Menschen frommt, mit Lust und mit Gesang,
Im Schweiß seines Angesichts schafft er für alle Brot;

Pflichtjahr za dekleta

* **Smrt priletne Spodnještajerca.** V Oberkreiserhan-u, Kreis Hirschberg (Nieder-Schlesien), je umrl, star 81 let, Spodnještajerc Paul Kroschel, doma in rodom iz občine Artitsch, Kreis Rann.

* **Oče je umoril svojega nezakonskega otroka.** V Marburgu, Brunndorferstraße 16, je dne 27. maja t. l. 21-letni Johann Lang, umoril svojega nezakonskega nezakonskega otroka, Johanna Hamko. Hudodelstvo je izvršil v etanovanju otroka matere z dvema streloma v glavo. Otrok je bil seveda takoj mrtev. Kriminalna policija je stopila takoj prijela.

* **Smrtina nezgoda Spodnještajerca.** 89-letni mestnik Blasius Duschekin iz Ulimiena pri Windischlandsbergu je popravljaj streho svojega hleva. Pri tem je napačno stopil, padel z lestve ter se tako poškodoval. Prepeljan v bolnišnico je tam podlegel svojim poškodbam.

* **Obe roki mu je odtrgalo.** V Nordhausenu (Hr.) sta dva mlada fanta našla razstrelivo, ki so ga vrgli sovražni letalci. Ker je pri mladini nedovednost za take stvari vedno velika, sta mlado odnesla domov ter v stanovanju pred mamo isto ogledovala in prijemala. Pri tem je razstrelivo eksplodiralo ter enemu sinu odtrgalo obe roki, drugega smrtonovarno ranilo na glavi, mater težko poškodovalo na nogi, domačega psa, ki je bil tudi navzoč, pa raztrgalo na drobce.

* **Popravila oblačil po domovih.** V nekaterih Gauh starega dela Reicha je organizacija Deutschen Frauenwerk uredila potujoče šivilje, ki na podeželju obiskujejo družine ter popravljajo oblačila.

* **Brez dovoljenja ni možno potovati v protektorat** in iz protektorata, generalnega guvernerja, okraja Bialystoka ter področja Reichskommissariats Ostland in Ukrainje. To ponovno razglasi Reichsführer SS in šef nemške policije. Prošnje za izdajo tozadevnih dovolil je vlagati pristojnim policijskim oblastim v kraju stanovanja (Landrat, Polizeidirektion) itd. Dovoljenja se izdajo samo v primerih, kjer gre za nujne vojne zadeve. Policijske oblasti imajo navodila, da tozadevno strogo in točno postopajo. Kdor bi brez tozadevnega dovoljenja prestopil mejo zgornj naštetih pokrajin, bo kaznovan. V interesu vsakogar je, da se vsak, ki namerava potovati v stanovanja področja, predhodno informira pri lokalni policijski oblasti, če je sploh izred, da bo dobil dovoljenje. Voditelji obratov so pa dolžni, da pred odhodom na dopust opozorijo člane svojih delovnih posad, da je potovanje podvrženo temu dovolilu.

* **Pošiljke bojne pošte na zapad smejo tehtati samo 20 g.** Do nadaljnjega se sprejmejo privatne poštne pošiljke na bojne pošte na zapad in časopisne pošiljke do najvišje težine 20 g. Težje pošiljke se vrnejo odpošiljateljem.

* **Pasja zavora za okraj Marburg-Stadt.** Opozarjamo zainteresirane, da je na področju mesta Marburg-Stadt kontumac, ker so pri pri nekem psu upotobili steklino.

* **Lovska pravica v planinah ležečih kmetij.** Po prizadevanju Gauleiterja Uiberreither-ja in Landesbauernführer-ja Hainzl-a je Reichsjägermeister z odredbo, ki je bila objavljena v Reichsgesetzblattu, spremenil lovski zakon v toliko, da bodo lahko v planinskih krajih etoječe kmetije tvorile lastna lovišča tudi, če ne zajemajo 300 ha. S tem je v planinskih deželah vpostavljeno v

Reichsmarschall Hermann Göring je kot Reichsminister leta 1938. uvedel za dekleta takozvani Pflichtjahr (obvezno leto) za dekleta. Na Spodnjem Stajerskem se ta predpis izvaja dve leti. Namen je, da se dekletom, ki so izvršila šolo, predno gredo v uk, za bodoči poklic omogoči enoletno življenje in delovanje v neki družini v gospodinjstvu, ki ima male otroke. S tem se družinam in materam z večjim številom otrok omogoči, da tudi v času, ko pri nas vestransko primanjkuje delovnih sil, predvsem hišnih pomočnic, dobijo nekakšno pomožno moč v hišo, ki jih razbremenijo v gospodinskem delu. Dekletom, ki stopajo v mnogih primerih še deloma kot otroci v življenje in svet, je ta nov delokrog nekakšna predšola in praktično delo za vso nadaljnjo izobrazbo in življenje. Dekleta se pri tem naučijo stvari, ki jih bodo v poznejšem življenju potrebovala. Življenje uči, da je mnogo deklet, ki pozneje, pred vstopom v zakonski stan, sploh nimajo več priložnosti, da bi se naučile gospodinjstva, posebno, če si izberejo kakšen poklic, ki se ga morajo več let učiti in ga tudi izvajati kot pomočnice.

Pflichtjahrmädel se uči vse, kar je potrebno za bodočo ženo in gospodinjstvo. Vzdrževanje, čuvanje, čiščenje in negovanje stanovanja, kuhanje, pranje, šivanje, likanje, krpanje ter vzgoja, čuvanje in negovanje otrok. Vse to se učijo dekleta v družinah, kjer odslužijo svoje obvezno leto. Ker vemo iz izkušnje, je ta šola najboljša vzgoja. Gre za praktično šolanje in praktične šole so vedno najboljši učitelji in mojstri.

Pri vsem tem je treba poudariti, da dekleta, ki odslužijo svoje obvezno leto v hišnem gospodinjstvu, niso nikakšne hišne pomočnice ali služkinje

po prejšnjih pojmi. Ta dekleta tvorijo sestavni del družine in jih je smatrati kot člane obitelji, ki so jih sprejele v hišo. Njihova hrana je pri skupni družinski mizi, stanovanje pa tudi tam, kjer stanuje gospodinja. Da so ta dekleta mlada in v mnogih primerih še otročja, se širokogrudno upošteva. Akoravno poprimajo za vsako delo v stanovanju in v kuhinji, gre skrb gospodinj za tem, da se dekleta pri tem bolj učijo, kakor pa delajo. Razen praktičnega uka v družinskem krogu obiskujejo ta dekleta enkrat na teden poklicno šolo (Berufsschule), kjer so v izpopolnitve svoje službe deležna teoretičnih nauk. Služba, ki jo razen tega morajo opravljati v odredih Deutsche Jugend, obstoječa iz večernih prireditvev in sporta, skrbi za telesno zdravje in nacionalsocialistično izravnavo.

Kot protiuslugo za pomoč v družinah pripada dekletom malenkostni denarni prispevek za kakšne posebne dekliske izdatke. Nočni počitek je predpisan na deset ur. Vsaka nedelja popoldne je za dekleta službe prosta. Vsakih 14 dni pripada dekletom dopust, ki se ravna po starosti deklet, in je namenjen za počitek in razvedrilo.

Gospodinja, ki sprejemajo dekleta v svoj družinski krog, prevzamejo s tem tudi precejšnjo odgovornost. Kar jih bodo naučile, bodo nekoč znale. One vzgojujejo in oblikujejo današnjo deklisko generacijo, bodoče žene, gospodinj in matere in seveda tudi bodoče generacije deklet, ki bodo stopile v razne ženske poklice. Ker dobijo dekleta na obvezno leto samo res izbrane, potrebne ter predvsem za vzgojo in uk primerne družinske gospodinj, je umevno, da pride ta ženska mladina v prave roke, kjer jim ničesar ne primanjkuje.

pogledu lova zopet nekdanje stanje, ki ga je uredba Reichsjagdgesetz odpravila.

* **Pazite na otroke!** Mali Hubert Tautscher iz Bad Radein-a je v trenutku, ko ni nikdo pazil na njega, prišel do steklenice z octovo kislino ter iz iste pil. Fantka so odpeljali v bolnišnico, kjer je radi težkih notranjih poškodb kmalu nato umrl. Stvari, ki so otrokom nevarne, je postavljati in shranjevati vedno tako, da jih otroci tudi v neopaznem trenutku ne morejo doseči.

* **Dopusti v privatnem gospodarstvu leta 1944.** V smislu obstoječih predpisov imajo delavci in nameščenci privatnega gospodarstva v tekočem letu pravico do 14dnevnega počitniškega dopusta. Osebe, ki so se rodile pred 1. aprilom leta 1895, imajo pravico do največ 20dnevnega dopusta. V kolikor znaša pravica do dopusta manj kakor 14 oziroma 20 dni, velja isti predpis v polnem obsegu, ne da bi se zvišala pravica na 14 oziroma 20 dni. Ne ozirajoč se na to ureditev, ki določa, da nimajo člani posade pravice do večjih počitniških dopustov kakor povedano, lahko voditelji obratov, v kolikor je to z ozirom na delo možno, posameznim članom, ki so oddihali posebno potrebni ali pa z delom izredno obremenjeni, v svrhu pridobitve ponovnih delovnih sposobnosti, dovolijo tudi najlšje dopuste, in sicer v mejah, kakor so jim preje pripadali. Pri tem se pa ne sme prekorati 21 ter za pred 1. aprilom 1895 rojene 28 delovnih dni.

* **Zamašite dimniške zapornice v letalskih zakloniščih!** Eksplozija razdiralnih in minskih bomb v bližini letalskih zaklonišč povzroča, da pritise zračni pritisk vsebinsko dimnikov skozi slabo zapirajoče dimniške zapornice v letalsko zaklonišče. Pri tem se lahko razvije toliko prahu, dima in saj, da ljudje v zaklonišču ne morejo niti gledati, niti dihati. Da se to prepreči, je potrebno zamašiti in zadelati dimniške zapornice s papirjem ali klobučevino. Dobro in priporočljivo pa je tudi, če imamo v zaklonišču pri rokah plinske maske ali pa dovolj vode za namakanje cunj, ki jih je v takih primerih treba držati pred usti in nosom.

* **Še o zatemnitvi!** Najbolj enostaven in najbolj učinkovit letalsko-zaščitni ukrep, zatemnitev, še vedno ne upošteva kakor je treba. Predvsem so ljudje pri zatemnjevanju prepovršni, prelahkomiselni, ker si ne predočijo vedno, da nudi vsaka, tudi najmanjša svetloba sovražnim letalom cilj za metanje bomb. Misel: »Luč bom napravil, zato moram najprej zatemniti okna«, mora preiti vsakomur v kri in meso. Da računajo naši sovražniki s površnostjo in lahkomišel-

nostjo naših ljudi, imamo dokaz v izjavi nekega angleškega letalca, ki je v nemškem lacaretu za lepo nego naši sestri svetoval, rekoč: »Recite vsem, da naj dobro zatemnijo svoja okna, ker imamo povelje, da mečemo bombe na vsako luč, ki jo iz zraka opazimo«.

* **Po letalskih alarmih in napadih ni telefonskih pogovorov.** Med in po letalskih alarmih in napadih so prepovedani telefonski pogovori privatnega značaja. V nekaterih mestih kakor v Brucku, Grazu in Marburgu bodo lastniki telefonov na to še posebno opozorjeni z znakom, ki se čuje v telefonu, če se sname slušalko. Ko utihne ta akustičen znak, so privatni telefonski pogovori zopet dovoljeni.

* **Zatemnitev v času, ki ni predpisan.** Kakor znano, velja zatemnitev v času, ko ga objavlja časopisje. Če bi se pa v času mraka ali pa sploh v času, ki ni predpisan za zatemnitev, slišalo znak sirene »Öffentliche Luftwarnung«, se mora posod, kjer gori luč, brezpogojno zatemniti.

* **Bodite previdni pri kopanju!** Čas kopanja zahteva še vedno vsako leto svoje žrtve. Danes, ko je dragoceno vsako človeško življenje, je v interesu vsakega posameznika, da se prepreči smrtna nesreča pri kopanju. Pri tem zadostuje, če se pri kopanju upošteva načela, ki so najbolj lahko izvedljiva. Predvsem je nevarno skočiti v vodo, dokler je človek razgret. S polnim želodcem se naj nikdo ne kopa, še manj pa plava. Skakanje na glavo v neznanih vodah je nevarno. Precenjevanje lastnih moči in plavalnih možnosti je marsikaterega spravilo ob življenje. Zato ni nikakšno junaštvo, če misli kdo, da s plavanjem na velike oddaljenosti in nevarne točke imponira drugim, ki so v plavanju bolj previdni in manj riskirajo. Neplavalec je navadno vedno izgubljen, če izgubi v vodi tla pod nogami ali pa če ga zagrabilo vrtinci ter potegnejo v valovje. Kdor boluje na ušesih, na srcu ali pa ima krča, ki ga večkrat prime, mora biti še veliko bolj previden kakor zdravi ljudje. Končno ne škoduje, da je priponba o previdnosti potrebna tudi za sončenje. Sončenje je gotovo zdravo in koristno, kar se pa ne sme izvršiti na enkrat. Začetek naj bo vedno krajši ter se ga nato lahko stopnjuje. Sončenje na napačen način tudi povzroči bolezni, ki se jim lahko izognemo, če smo previdni in zmerni.

* **Zadržanje delavcev in nameščencev po letalskih napadih.** Prva zapoved je, da nikdo ne zapusti na lastno pest svojega delovnega prostora ali stanovanja. Tudi po letalskem napadu so obvezni vsi člani delovne posadke, da se ob predpi-

Wir hätten ohne Bauern nichts, die Städter litten Not,
Und darum sei der Bauernstand uns aller Ehren wert!
Denn, kurz und gut, wo ist ein Land, das nicht der Bauer nährt?

1. das Feld bauen (bebauen) — obdelovati polje
2. eines Bauern spotten — posmehovati se kmetu, posmehljivo govoriti o kmetu
3. ein schlechter Held (Kerl) — malopridnež, hudobnež, zlobnež
4. er geht seinen Gang — gre po svojem opravku
5. etwas frommt mir (kommt mir zugute) — nekaj mi koristi (mi pride prav)
6. im Schweife seines Angesichts — v potu svojega obraza
7. Städter, der — meščan
8. Not leiden — trpeti pomanjkanje, biti reven
9. aller Ehren wert sein — vreden biti vseh časti, vsega spoštovanja
10. ein Land nähren — rediti (preživljati) deželo

sanem času javijo na svojih delovnih mestih. Če so prometna sredstva poškodovana, je gledati, da se po najkrajši poti in čimprej pride v obrate. Tudi po bombah poškodovani se morajo v najkrajšem času podati v svoje delavnice. V slučajih, da jim je za nujna opravila potreben dopust, morajo za istega prositi svoje obratovodje, ki jih lahko osvobodijo od dela za največ 14 dni.

* **Ne jemljemo bilk v usta.** Posebno v tem času imamo vsaki dan priliko pri izletnikih že po mestnem parku opazovati lahkomišelno razvado, da spotoma odtrgavajo bilke rastlin, vejice od grmičevja in če so prišli iz mesta na polje, tudi še klasje dozorevajočega žita. To je lahkomišelna razvada. Ne glede na morebitno škodo (zlasti pri odtrgovanju žitnega klasja) je pri tem podana nevarnost zastrupljenja do smrtnih posledic. Bilke in klasje vsebujejo namreč neke vrste gobe iz rodu *actinomices*, in če pride taka kal, ki se da razločiti samo z drobnogledom, v usta, izzove zastrupljenja, ki se v gotovih slučajih konča s smrtjo. Tak zastrupljenec se navadno niti ne zaveda, da in kdaj se je zastrupil in zato prihaja tudi zdravniška pomoč že prepozno. Zastrupljenje lahko nastane tudi pri lomljenju vej na drevesih. Vendar je to zastrupljenje nevarno le za otroke, dočim bilke in klasje v ustih lahko postane smrtno nevarno tudi za odrasle.

* **Tja na tisto tiho domovanje...** V Thüringenu je umrla naša rojakinja Uršula Srptschitsch, doma iz Oberskopitz-a, Kreis Rann. Njeno smrt obžaluje osem otrok. — V Wölklingen-u (Saar) je umrl, star 34 let, Johann Gerschak, rodом iz Wisell-a, Kreis Rann. Pokojni zapušta ženo in dvoje otrok.

* **Visoko starost.** V Nußdorfu, Ortsgruppe Lichtenwald (Kreis Rann) je obhajal 82. letnico rojstva tamkajšnji gostilničar Anton Korenz. Vrta spodnještajerska korenina predstavlja tisti tip našega človeka, ki je vedno in povsod priljubljen. Korenz, ki je še danes čil in zdrav, naraje pripoveduje, kako je pred več kakor 60 leti služil v nekdanji obdonavski monarhiji kot Zugführer v artiljeriji, za kar mu nikdar ne zmanjka hvaležnih poslušalcev.

* **»V 1«.** »V 1« je kratica za besedi »Vergeltungswaffe eins« (povračilno orožje številka ena). To ime nosi nemško novo orožje na daljavo, ki naj se zoperstavi po Angležih uvedenemu strategičnemu zračnemu bombardiranju. Tako je ugotovil Helmut Sündermann, zastopnik šefa nemškega tiska, v svoji izjavi, ki jo je podal inozemskim novinarjem. Nemčija ima sedaj ugodno prilikost, ki ji ga nudi to prvo povračilno orožje, da svoje letalstvo uporablja zgolj za svoje taktične naloge. Po strategičnem bombardiranju, tako je izjavil Sündermann, je mišljena vpostava letal zoper prometne naprave in vojno važne objekte v sovražnem frontnem zaledju, medtem ko je pod taktično letalsko vpostavo razumeti akcije v povezanosti z vojaškimi operacijami na zemlji. Strategično bombardiranje sta določila kot prva angleški ministrski predsednik Chamberlain in francoski ministrski predsednik Daladier kot vojno sredstvo. Napad na nemški otok Sylt začetkom leta 1940 je predstavljal praktično izvršitev po Angležih že pred vojno postavljenih vojni načel. Nemško tajno orožje številka ena je sedaj že osem dni neprestano v akciji zoper Anglijo. V nerednih prestankih z menjajočim številom razstrelilnih teles najtežjega kalibra zadeva svoje cilje v južno-angleškem operacijsko razvojem, oziroma pripravnem prostoru. Najdaljši prestanek, ki smo ga doslej imeli v izstreljevanju, je znašal samo tri in pol ure.

* **Vrnite prazne vreče umetnih gnojil.** Potrošniki umetnih gnojil, ki jih dobivajo v vrečah, morajo vrniti glasom uradnih določil najmanj 70% vseh praznih vreč tekom gnojilvenega leta svojim razdeljevalcem, od koder pridejo zopet tja, kamor je predpisano. Mišljene so papirnate vreče.

* **Smrt župana mesta Zagreb.** V Zagrebu je umrl, star 57 let, župan mesta Zagreb, Ivan Werner. Pokojnik je bil soustanovitelj ustaškega gibanja ter je užival v vseh krogih radi svoje odločne in brezkompromisne, drže, nacionalnega prepričanja in trdnega značaja vsesplošen ugled.

* **Samomor angleškega generala.** V Angliji je izvršil samomor general H. L. Alexander. Sodni izvedenci so ugotovili, da ga je izvršil v duševni zmedenosti.

* **Angleški vojaki plenijo.** V južni Angliji so aretirali več angleških vojakov, ker so plenili pri reševalnih delih po hišah, ki jih je porušilo novo nemško orožje.

Mondtabelle Juli 1944

* **Bolje je molčati, kakor pa neumnosti klepetati!** Če kedaj, potem drži to v sedanjem vojnem času. V interesu odbrane domovine je, da imamo vedno pred očmi misli, ki jih čitamo na velikih plakatih našega propagandnega urada, kjer stoji: »Der Feind hört mit« (Sovražnik posluša). Marsikdo je iz nevednosti in ne previdnosti izklepetal poklicne in privatne zadeve, ki so koristile našim sovražnikom, ker imajo s svojo špijonažo povsod svoje prste, oči in ušesa. Ne razgovarjajmo se o delu po naših delavnicah in uradih, ne pripovedujmo, kje delamo, kaj delamo in v kako svrhu služijo izdelki, ki jih izdelujemo. Ne

Gutsverwaltung Gaugut
Grossonntag, Kreis Pettau

sucht dringend

tüchtigen Melker

für neueingerichteten Melkmaschinenbetrieb. Hilfskraft vorhanden.

izgubljam besede o ničemer, kar se nanaša na obrt, industrijo, trgovino, promet, delo, prehrano itd., še manj pa vodimo kake debate o vojnih in vojaških zadevah. Ne odgovarjamo neznanim ljudem na nikaka radovedna vprašanja, tudi če so po svojem izgledu nedolžne narave. Premislimo in pretehtajmo vsako stvar in besedo, ki jo izustimo napram drugim ljudem. Z molkom lahko preprečimo marsikatero škodo našim frontam, ker onemogočimo sovražni špijonaži, da bi si nabrala koristnih, za nas pa škodljivih podatkov. To si je treba zapomniti!

* **Smola angleških bombnikov.** Rekord zasilen pristankov ameriških zračnih trdnjav so dosegli dne 20. t. m. Nič manj kakor 31 teh štirimotornih bombnikov je moralo zasilen pristati na švedskem ozemlju. Med njimi je seveda več takih, ki so se zrušili kot sestreljeni. Švedske oblasti so letala zaplenile, letalce pa internirale.

* **Morilec Petiot je umoril 22 oseb.** V aferi zdravnika Petiota je sodišče v Parizu ugotovilo, da je 22 oseb smatrali za umorjene, ker so prestopili prag njegove hiše, ne da bi jo bili zopet zapustili.

□ **Dewey — predsedniški kandidat ameriških republikancev.** Kakor poroča agencija Reuter iz Chicaga, bodo republikanci kandidirali za predsednika Zedinjenih držav njujorskega guvernerja Thomasa Deweya. Zastopniki največjih držav v republikanskem konventu so v nedeljo ves dan sklepali o tej kandidaturi ter končno sklenili, da bodo podprli Deweya s glasovi republikancev.

Kleiner
Anzeiger

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherkaut laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5

OSRAM-LAMPEN
sind mit dabei!

Schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Ziehsohn, Bruder und Neffe

Stefan Urlep

Gefreiter

am 1. Mai 1944, im 22. Lebensjahre, an der Ostfront gefallen ist.

413

Birkdorf, den 16. Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Johann, Bruder; Juliane, Paula und Amalie, Schwestern; Stefan und Helene Potisk, Onkel und Tante; Franz und Vilki Urlep, Onkel und Tante, sowie alle übrigen Verwandten.

Wir geben die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, Bruder und Onkel

Josef Pototschnik

Grenadier

am 25. Mai 1944, im Alter von 22 Jahren, an der Südfront gefallen ist.

420

Lackdorf, St. Nikolai, Poniql, Pazing, im Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Margarethe Pototschnik, Mutter; Martin und Johann, Brüder; Margarethe und Maria, Schwestern; Emmerich, Tobias und Theresia, Schwäger und Schwägerin; Theresia, Sylva, Hans und Emmerich, Nichte und Neffen

Kaufe guterhaltene Dreschmaschine auf Hand- od. Motorbetrieb. Leber Alois, Unterburg 19, Post Kunitund.

414-4

Suche Tischlerei- oder Tischlermeister f. meinen 14-jähr. Sohn. - Aloisia Farasin - Damenschneiderin - Willkomm 25 - Wachsenberg 425-5

Obstpresse 3x240 m Größe, Preßbaum 6 m lang und 50 cm stark, komplett um 1200 RM zu verkaufen. Strauß Ignaz, Pickererstraße 3, Brunnendorf, Marburg-Drau.

Kaufe 2 Stück Auslagen mit Eisenrollo, 1 Tür mit Eisenrollo, 10 Fenster (auch gebrauchte), 4 Tüten Motorrad bis 200 ccm, auch ohne Bereifung, Eisen für Fleischwagen Dach- oder Mauerziegel, Dreschmaschine auf Handbetrie., Schal- od. Berkelwaage, Möbel für Geschäft. - Johann Skofitsch - Windischdorf 27 - Post Haidin b. Pettau.

Damenfahrrad gegen Nähmaschine od. Batterie-Empfänger zu tauschen. - Verschitsch, Rosenberg, Stainz bei Bad Rad. - 417

Warnung! Aus meinem Keller in Runtzen Nr. 35, wurden mir 20 kg Kupfervitriol gestohlen. - Ich bitte um Angabe der beiden Diebe geg. Belohnung und warne zugleich vor Ankauf od. Umtausch des Kupfervitriols. August Kreutz, Weinartenbesitzer in Runtzen 35.

424-14

Herrenfahrrad, gut erhalten, tauschen gegen Damenfahrrad. Thesen, Pettau-erstraße 164.

423-14

Bis ins tiefste erschüttert, geben wir die traurige Nachricht, daß mein lieber Mann, Vater, Bruder und Schwager

Anton Pestewschek

Wehrmann

am 4. Juni 1944, im Einsatz gegen Banditen den Heldentod fand.

Das Begräbnis war am 8. Juni 1944, am Heldenfriedhofe.

730

Cilli, den 15. Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Theresie Pestewschek, Gattin; Theresie und Anton, Kinder; Maria Malli, Schwester; Michael Malli, Schwager.

Im unsagbaren Schmerz geben wir bekannt, daß unser lieber Sohn und Bruder

Alois Diwjak

Jäger

am 18. Mai 1944, im Alter von 22 Jahren, an der Ostfront gefallen ist

Unterhaselbach bei Reichenburg, den 21. Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Martin Diwjak, Vater; Franz, Martin und Rudolf, Brüder; Anny, Schwester, und alle übrigen Verwandten. 731

Im tiefsten Schmerz geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

Franz Ploi

Jäger

am 12. Mai 1944, im Alter von 19 Jahren, an der Ostfront gefallen ist.

Wer unseren Franzl kannte, weiß, was wir mit ihm verloren haben.

Marburg-Dr., Drauweiler, den 22. Juni 1944 416

In tiefer Trauer:

Peter und Josefa Ploi, Eltern; Felix, dzt. bei der Wehrmacht, Bruder; Josefa, Schwester, Sophie Lorber, Cousine, und alle übrigen Verwandten.

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, Bruder, Schwager und Onkel

Anton Kamenschak

Gefreiter

am 5. Mai 1944, im Alter von 22 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand.

Mallenberg, den 14. Juni 1944. 421

In tiefer Trauer:

Alois und Maria Kamenschak, Eltern; Josef, Alois und Johann, Brüder, und alle übrigen Verwandten.

»Lirzerwagen«, gut erhalten, zu kaufen gesucht. Anträge an »Staj. Gospod.«, unt. »Lirzerwagen«. 431-4

ANZEIGEN
im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!

Med. univ. Dr. Karl Stierl
Kokoschneeggstrasse 24

ordiniert von 8-10 und 14-15
Fernruf 2774

Oglašnje!

In Erwartung eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser herzensguter, geliebter, ältester Sohn und Bruder

Josef Brodnik

Grenadier

im blühenden Alter von 22 Jahren, am Sonntag, den 14. Mai 1944, sein junges Leben lassen mußte.

Unter-Dolitsch, Gemeinde Weitenstein (Süd-Stmk), den 18. Juni 1944. 728

In tiefer Trauer:

Josef Brodnik, Vater; Franziska Brodnik, Mutter; Franziska, Schwester; Vinze und Viktor, Brüder, und alle übrigen Verwandten.

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens in der Heimat, erhielten wir die traurige Nachricht, daß mein lieber, guter Gatte, unser Sohn Bruder und Onkel

Max Gabritsch

Gefreiter

am 28. April 1944, im Alter von 29 Jahren, an der Ostfront gefallen ist.

Kalischowitz, Reichenstein, Lichtenwald, den 18. Juni 1944. 732

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab:

Franziska Gabritsch, Gattin; Karl, Max und Antonia, Kinder; Franz Gabritsch, Vater; Theresia Gabritsch, Mutter; Geschwister und die übrigen Verwandten.

Überaus hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser, über alles geliebter und herzensguter Sohn, Bruder, Neffe, Schwager und Onkel

Josef Jonke

44-Sturm-Mann

am 29. März 1944 im 23. Lebensjahre, den Heldentod für Großdeutschland fand.

Prelasdorf, im Juni 1944. 734

In tiefer Trauer denken an das Grab des Unvergessenen: Johann und Maria Jonke, Eltern; Johann, Albert, Alois, Siegfried und Peter, Brüder, und alle übrigen Verwandten.

NEUES Pulver für Wuchs und Mästung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie EMIL THÜR
Marburg (Drau) Herrengasse 33

Dr. SIGFRIED KARPf

WINDISCHGRAZ

Cillierstraße Tel.: Windischgraz 12.

Ordinationsbeginn am 3. Juli 1944

Montag bis Freitag von 11—13 Uhr;
Samstag von 11—12 Uhr. 480

Wir geben die traurige Nachricht, daß meine innigstgeliebte Gattin, unsere liebste, herzensgute, unvergeßliche Mutter, Frau

Anna Bregant geb. Otschko

Lehrerin in Ruhe

Donnerstag, den 15. Juni 1944, im 55. Lebensjahre, nach langem, schwerem, mit Geduld ertragenem Leiden, sanft entschlafen ist.

Wir begleiten sie am Samstag, den 17. Juni 1944, zur letzten Ruhe in Drauweiler.

Zugleich danken wir für die überaus herzliche Anteilnahme anlässlich des schweren Verlustes, sowie allen Teilnehmern am Begräbnis und für die vielen Kranz- und Blumenspenden. 427

Marburg-Dr., den 20. Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Heinrich Bregant, Gatte; Anni, Tochter;
Karl, Sohn

Ich gebe die traurige Nachricht, daß meine langjährige Wirtschafterin, Fräulein

Else Sekantschnik

nach langer, schwerer Krankheit, im Alter von 64 Jahren, heute gestorben ist.

Das Leichenbegängnis findet am Montag, den 26. Juni 1944, um halb 16 Uhr, in Drauweiler statt. 418

Marburg-Dr., den 23. Juni 1944.

JOHANN BESIAK,

Sattlermeister — Dienstgeber.

Im tiefsten Schmerze gebe ich die traurige Nachricht, daß meine geliebte Gattin, Mutter, Stiefmutter, Tochter, Schwester, Tante, Schwägerin, Frau

Maria Matitschsch geb. Karner

am 21. Juni 1944, nach kurzem Leiden, im 37. Lebensjahre uns für immer verlassen hat.

Die Beerdigung fand am Samstag, den 24. Juni, um 14.45 Uhr, von der Leichenhalle auf den Friedhof in Drauweiler statt.

Schober, Lendorf, Drauweiler, Tresternitz, den 23. Juni 1944. 419

In tiefer Trauer:

Josef Matitschsch, Gatte; Anton, Stefan, Sophie, Stanislaus, Maria, Franz, Josef, Christine, Johanna, Kinder; Maria Karner, Mutter; Anton, Franz, Simon, Stefan, Brüder; Anna, Aloisia Martha, Schwestern; Maria Karner und Anna Karner, Schwägerinnen; Stanislaus Weranitsch, Anton Habid, Schwager, und alle übrigen Verwandten.

Wir müssen einteilen — dafür ist Krieg!

Aber wer richtig einteilt, kommt auch aus — das weiß heute jede gute Hausfrau! Da sind beispielsweise die Eier, die wird niemand mehr sofort nach der Zuteilung aufbrauchen — damit sie weg sind — sondern man legt sie erst mal in

Garantol
da ist dann immer ein bescheidener aber kostbarer Vorrat im Hause!

Ebenso klebkräftig und haltbar wie je zuvor.

Das Verbandpflaster

LEUKOPLAST

Verschiedenes

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma **FRANZ BELA**, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5.

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall! — Holz-orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft **F. EGGER**, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute, Marburg/Drau, Mellingerstr. 3.

Tausche
Miethaus in Semlin - Kroatien - Jahresrente 200.000 Kuna, f. gleichwertigen Besitz in der Steiermark. Zuschrift unter »Besitzwechsel« an die »M. Z.«, 399-2

Kaufmanns-Lehrling i. Gemischtwarenhandlung wird aufgenommen - Kos- und Wohnung im Hause Zuschü unter »Mießtal« a. d. Verwaltung des »St. Gospodar« 661-6

Ämtliche Bekanntmachungen

Die Einschreibung

an der

Staatl. Berufslachschule für Korbflechterei in Pettau

für das Schuljahr 1944/45
findet am 1. Juli 1944 von 9 bis 12 Uhr

in der Kanzlei obgenannter Schule statt.

Aufnahmebedingungen:

Erfüllte Volksschulpflicht,
vollendetes 14. Lebensjahr und
körperliche Eignung.

Mitzubringen ist das Schulentlassungszeugnis!

Pettau, den 24. Juni 1944.

727
Der kom. Leiter.

Bekanntmachung

des Stillhaltekommissars für Vereine, Organisationen und Verbände in der Untersteiermark.

Die im Reichsgebiete anwesenden Mitglieder nachbenannter Vereine:

1. Freiwillige Verabredung der Angestellten der Männerstrafanstalt Marburg und
2. Verein der Angestellten der Männerstrafanstalt Marburg haben sich in der Zeit vom 3.—16. Juli 1944, von 14—15 Uhr, bei Herrn Oberverwalter Franz Butoin, Marburg, Männerstrafanstalt, wegen Aufteilung des Vereinsvermögens zu melden. 733

Der Stillhaltekommissar.

In Erwartung eines glücklichen Wiedersehens, traf uns die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, Bruder, Schwager und Onkel

Franz Ras

Grenadier

im Alter von 25 Jahren, bei den schweren Abwehrkämpfen an der Ostfront, am 17. Mai 1944, sein junges Leben für Führer und Vaterland geopfert hat

Zellnitz-Dr., Gornji Milanovac, Bardenfleth a. d. Weser, am 26. Juni 1944. 426

In tiefer Trauer:

Paul und Gertrude, Eltern; Anton und Johann, Brüder; Mitzi, Schwester; Angela und Irmgard, Schwägerinnen, u. alle übrigen Verwandten

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder und Neffe

Alois Nekrep

Grenadier

im Alter von 19 Jahren, am 6. Juni 1944, bei den Abwehrkämpfen an der Ostfront gefallen ist.

Jakobstal, Brunndorf, Mahrenberg, Wachsenberg, Graz und Jahring, am 23. Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Johann und Christine, Eltern; Franz (vermißt) an der Ostfront; Otto und Josef, Brüder; Marie, Christine, Berta und Erna, Schwestern, und alle übrigen Verwandten. 429